

GAZETA LWOWSKA

Wychodzi codziennie o godzinie 5 po południu z wyjątkiem dni poświęconych.

Numer pojedynczy kosztuje w miejscu 10 hal., pocztą 16 hal. — Biuro Redakcyi i Administracyi ulica Czarnieckiego 1. 10. — Ekspedycja miejscowa w biurze dzienników **St. Sokółowskiego, Pasaż Hausmanna 1. 9.** — Listy należy frankować.

Reklamacye otwarte wolne od opłaty.

Telefon Redakcyi Nr. 88.

Prenumerata

zamiejscowa:		miejscowa:	
rocznie . . . . . 32 K.	czwórcrocznie 8 K. — h.	rocznie . . . . . 24 K.	czwórcrocznie . . . . . 6 K.
półrocznie . . . . . 16 K.	miesięcznie 2 k 70 h.	półrocznie . . . . . 12 K.	miesięcznie . . . . . 2 K.

W Niemczech 3 K 20 h miesięcznie. We wszystkich innych państwach 3 K 80 h miesięcznie.

„Przewodnik naukowy i literacki”, dodatek miesięczny do *Gazety Lwowskiej*, otrzymują cało- i półroczni abonenci bezpłatnie, jednakże ci tylko, którzy prenumerują od 1 stycznia do końca czerwca lub od 1 lipca do końca grudnia, ewentualnie i miesięczni za dopłatą: pierwsi 1 K 50 h, drudzy 60 h. „Przewodnik” prenumerowany osobno kosztuje 8 K.

Ceny ogłoszeń: Wiersz petitowy lub jego miejsce 20 hal.

Tabelaryczne i liczbowe po 30 hal., nadesłane po 60 hal., za wiersz lub jego miejsce miary petitowej.

Ogłoszenia osób i zakładów prywatnych przyjmuje wyłącznie: Biuro dzienników **Sokołowskiego we Lwowie Pasaż Hausmanna 1. 9.** W Paryżu wyłącznie Agencya: C. Adam (V. de Raczkowski) 38 Rue de Varenne.

Zaproszenie do przedpłaty na wydawnictwo jubileuszowe: Stulecie „Gazety Lwowskiej” 1811—1911.

W dniu 28 lutego 1911 r. mija lat sto od wyjścia pierwszego prospektu na *Gazetę Lwowską*, — dzień zaś 2 kwietnia t. r. będzie pierwszym drugiego wieku istnienia czasopisma.

Obecna Redakcja *Gazety*, chwile tę mając przed oczyma, postanowiła obchodzić ją wydawnictwem, poświęconem historii najstarszego czasopisma w kraju, a jednego z najstarszych w Polsce, tudzież trzem, stworzonym przez *Gazetę* i wychodzącym dawniej lub istniejącym do dzisiaj publikacyom periodycznym, jak: *Rozmaitości* (1817—1848, 1854—1859), *Dodatek Tygodniowy* (1850—1862, 1867—1868) i *Przewodnik Naukowy i Literacki* (1872—1911).

Komitet, do uskutecznienia tej myśli przez Redakcyę złożony, wszedłszy w jej intencye i rozdzieliwszy między poszczególnych członków swoich prace, postanowił w roku 1911 ogłosić drukiem zamierzone a jednowiekowe istnienie *Gazety* upamiętniające wydawnictwo p. t.

„Stulecie Gazety Lwowskiej 1811—1911”.

Wydawnictwo, ze względu na rozległość treści, ujęte będzie w trzy działy:

I-szy w części pierwszej zawrze „Historyę *Gazety Lwowskiej* 1811—1911 r. na tle czasopiśmienictwa galicyjskiego 1773—1811 r.” pióra: dr. Wilhelma Bruchnalskiego, dr. Bronisława Gubrynowicza,

dr. Kazimierza Ostaszewskiego-Barańskiego, dr. Ludwika Finkla i Michała Rollego, — w drugiej biografie redaktorów i najwybitniejszych współpracowników *Gazety*, napisane przez: dr. Ludwika Bernackiego, Stanisława Wasylewskiego, Franciszka Jaworskiego i dr. K. Ostaszewskiego-Barańskiego.

II-gi o trzech częściach pomieści: „Historyę *Rozmaitości*” dr. W. Bruchnalskiego, „Historyę Dodatku do *Gazety Lwowskiej*” P. Jaworskiego i „Historyę *Przewodnika Naukowego i Literackiego*” dr. Juliusza Kleina.

III-ci, poświęcony interesom bibliograficznym, obejmie: „Bibliografię *Rozmaitości*” przez dr. W. Bruchnalskiego. — „Bibliografię Dodatku” przez Władysława Stanisławskiego i „Bibliografię *Przewodnika Naukowego i Literackiego*” przez dr. Franciszka Kręcka.

Zamierzona „Bibliografia *Gazety Lwowskiej*” — w ogóle pierwsza bibliografia czasopisma politycznego w literaturze polskiej a jedna z pierwszych w literaturze europejskiej, — której opracowania podjął się W. Stanisławski, z powodu olbrzymiego materiału, ukaże się później i będzie znajdowała się po za obrębem całości przedsięwzięcia jako rzecz osobna.

Ze względu na ważność przedmiotu „Historyę *Gazety Lwowskiej*”, zajmującą z natury rzeczy miejsce naczelną w „Stuleciu”, w ręku Czytelników i Przyjaciół najstarszego dziennika polskiego w Galicyi znajdzie się w dniu 1 stycznia 1911 r.

Całe wydawnictwo, jedyne w piśmiennictwie naszym na tak szeroką skalę zakrojone i w tym rozmiarze traktujące jeden wielki rozdział w księdze dziejów żurnalistyki polskiej, obejmie trzy wielkie tomy, każdy mniej więcej o 45 arkuszach druku, wielkiej czwartki, ozdobiony wizerunkami dochowyanymi redaktorów i współpracowników, tudzież

podobiznami charakterystycznymi, i wyjdzie w ciągu 1911 r.

Cenę, która za trzy tomy wynosić będzie 90 koron, dla Prenumeratorów *Gazety Lwowskiej* rocznych i półrocznych zniżą się na 60 koron, z tym jednak dodatkiem, że przy zamówieniu należy złożyć przedpłatę za tom I. i III. od razu, albo też w ratach miesięcznych w przeciągu r. 1911 (przy spłacie ratalnej tom II. przesłany będzie z niszczaniem raty ostatniej).

Redakcyja, ufna w poparcie ze strony P. T. Publiczności swego przedsięwzięcia, któremu — interes polskiej literatury czasopiśmiennej mając na oku, — niepodobna odmówić doniosłości, uprasza najuprzejmiej, ze względu na ograniczony nakład, o wczesne zamówienia i nadsyłanie ich pod adresem **Administracyi „Gazety Lwowskiej”, we Lwowie, ul. Czarnieckiego 10.**

CZEŚĆ URZĘDOWA.

Jego Ces. i Król. Apostolska Mość raczył Najwyższem pismem Odręcznem z dnia 10 listopada b. r. nadać najmiłościwiej szefowi sekcji w c. k. Ministerstwie wyznań i oświaty, dr. Ludwikowi Źwiklińskiemu, godność tajnego radcy z uwolnieniem od taksy.

Lwowski sąd krajowy wyższy przeniósł oficyała kancelaryjnego Maryana Olechowskiego z Przemysłu do Mikuliniec, tudzież zanianował kancelistami: Gustawa Jana Nowego, tytularnego wachmistrza 5 komendy żandarmeryi, dla Przemysłu; Micha-

ła Olechowego, tyt. wachmistrza 5 komendy żandarmeryi, dla Baligrodu; Hermana Lille, podoficera rachunkowego 55 pułku piechoty, dla Brzozowa i Karola Linkerta, wachmistrza 1 pułku ułanów obrony krajowej, dla Liska.

L. IX. a. 2933/13.

Edykt*).

C. k. Namiestnictwo podaje do powszechnej wiadomości, że wyznaczona tutejszem obwieszczeniem z dnia 2 listopada 1910 l. IX. a. 2933/10 fawizya generalnego projektu przebudowy istniejącej linii kolei górniczej Szczakowa-Jaworzno na kolej lokalną do ruchu publicznego nie odbędzie się 29 i 30 listopada b. r. lecz 6 i 7 grudnia 1910.

Komisya zbierze się pierwszego dnia t. j. 6 grudnia b. r. o godzinie 11 przed południem w c. k. starostwie w Chrzanowie.

Za c. k. Namiestnika
Ustyjanowski w. r.

Obwieszczenie

c. k. Namiestnictwa we Lwowie z dnia 15 listopada 1910 r. l. XVII. 8.506.47 tyczące się ustanowienia stacyi kolejowych w Kamionce strumiłowej i Radziechowcie stałymi stacyami ładowania i wyładowywania zwierząt, — zamieszczone jest w „Dzienniku urzędowym” dzisiejszego numeru *Gazety Lwowskiej*.

*) Powtórzone z Nr. 260 z powodu omyłki w datach.

Z WARSZAWY.

W listopadzie.

(Listopadowa danina. — Święto umarłych. — Stanisław Barcewicz i jego jubileusz. — Resursa kupiecka. — Wyraz na indeksie. — Cenzor i historia o pięciu jujkach. — Proces ks. Wejsa. — Podwójne wagi Temidy. — Restauracya noweli: R. Żmijewska: „Z pamiętnika niedosłej literatki”. Anatol Krzyżanowski: „Za winy niepopelnione”. Hajata: „Dar Helio-gabala”).

(Ciąg dalszy).

Ten wspaniały jubileusz przywodzi mi na pamięć inną o wiele cichszą i skromniejszą, ale także rdzennie warszawską uroczystość: 90-ciolecie Resursy Kupieckiej. Instytucya ta tak różnorodnymi węzłami z życiem naszego miasta związana, zawdzięcza swą właściwą dzisiejszą egzystencyę Piotrowi Steinkellerowi, który zreformowawszy jej ustawy przeniósł ją z pierwotnej siedziby w pałacyku biskupa Masalskiego, do pałacu Kazanowskich (będącego dziś własnością Resursy) przy ulicy Senatorskiej. Miła, kochana Resursa! Szedłbym o zakład, że niema takiego osobnika płci obojczy wśród naszej inteligencyi, który poszukawszy we wspomnieniach, nie odnalazłby w nich bodaj jednego listka uszczelnionego w tej słiznej, choć niezbyt wielkiej balowej sali Resursy. Bo jak się w niej bawiono! jak tańczono! ilu Pompiliuszów pospotały swoje Numpy na owych sławnych karnawałowych sobotach! A ile zabaw artystycznych tam się odbyło, ile biesiad okolicznościowych, ile toastowych okrzyków święcących ważniejsze momenty towarzyskiego życia Warszawy rozległo się wśród tych ścian! Tu też odbyła się pamiętna narada listopadowa w 1861 roku, której uczestnicy prosto z Resursy udali się na Zamek...

Obecnie miasto nasze dało dowód swej sympatyi blisko wiekowej przyjacielce, obchodząc jej jubileusz uroczystym bankietem, obfitującym w świetne przemówienia. Szereg ich rozpoczął p. Edward Landie obecny prezes Resursy. Redaktor Konrad Olechowicz składał życzenia „najstarszemu Koleżance” w imieniu jej „najstarszego Kolegi”, jakim jest *Kuryer Warszawski*, który podobnie, jak Resursa, od początku swej egzystencyi zespała się ściśle z interesami stołecznego życia, stając się ich rzecznikiem i wyrazicielem.

Przy tej sposobności redaktor Olechowicz mógł dodać uwagę, na którą mu delikatność nie pozwalała, ale którą ja czynię od siebie, że ten poczciwy *Kuryer Warszawski*, pomimo całej popularności, bywa też czasem i kozłem ofiarnym zmiennych gustów i nieograniczonych wymagań swego miasta, które chciało by w nim widzieć odzwierciedlenie wszystkich zabarwień polityczno-społecznych, bezdenną studnię wszelkiej informacyi, poczawszy od adresów miliardów amerykańskich, a kończąc na skutecznych receptach przeciw niezwalczonym dotychczas przez medycynę chorobom.

Otóż masz! Użyłem porównania, które byłbym najskwapliwiej wykreślił, gdybym sobie nie przypomniał w porę, że przecież piszę dla Lwowa, gdzie mi za nieogłędne obejście się z tem dotychczas niewinnem wyrażeniem nie grozi pociągnięcie do odpowiedzialności sądowej. Wy tam macie swoje *odia*, my mamy swoje, zmieniające się w stosunku do... wiatru, który wieje.

Pamiętam, przed jakimś piętnastoma laty, w epoce najpiękniejszego rozkwitu świętej pamięci nieodżałowanej cenzury, kamieniem obrazy była liczba pięć. Ni mniej, ni więcej! Po całej Warszawie krążyła autentyczna przygoda, jaka z tego powodu spotkała autorkę sławnych „365 obiadów”, a raczej jeden z jej przepisów, polecający użyć pięciu jajek do przyprawienia jakiejś leguminy. Bystry cenzor dopatrywał się w kulinarnej proporecy, zdrożnej, patryotycznej aluzyi do grobu pięciu poległych. Prędko tedy zmie-

nia liczbę jajek na trzy. Lecz to znów wydało mu się krzyżącą reminiscencyą Konstytucyi 3 Maja. Machnął więc jakąś inną już zupełnie prawomyślną, lecz taką dla owej nieszczęsnej leguminy niepomysłną ilość jajek, że stosującym się do niej gospodyniom psuła najfatalniej końcowe danie obiadu. Ztąd reklamacye i pretensye do pani Lucyny i jej osobista rozprawa z cenzorem, który podobno spodziewał się orderu za swoją gorliwość, a otrzymał... zgola innego rodzaju „odznaczenie” od krewkiej autorki.

Dziś, nie mamy cenzury, lecz cieszymy się za to podwójnie troskliwą opieką sądową nad prasowemi wykroczeniami, a osławioną piątkę zastąpił kozioł!

Oho! z tym wyrazem ostrożnie. Ani się spostrzeżesz lekkomyślny człecze, jak za kozła przejeżdżasz się do kozy. Co mówię: do kozy! Na Sybir możesz się dostać, jak się to omal nie przygodziło ks. proboszczowi Wejsowi, który za nazywanie Maryawitów „kozłami” i inne tej miary przeziwki nim zbrodnie, miał sobie świeżo wytoczony proces „o bluźnierstwo przeciwko wierze” z artykułu 73 kodeksu karnego, który to artykuł przewiduje ciężkie roboty, lub w najlepszym razie zesłanie na Syberye.

Ale dzielny kapłan nie ulękł się tak łatwo i władając doskonale urzędowym językiem, sam uzupełnił swą obronę niezależnie od stawającego za nim adwokata. „To prawda” mówił — że nazywałem tych panów „kozłami” (kilku duchownych maryawickich było obecnych na sali), a to dlatego, że założycielka i prorokini ich sekty nazywa się Kozłowska. Gdyby się nazywała Osłowska, nazywałbym ich „osłami” i — czyż nie miałbym racyi? A jeden z sędziów go głębokim namysłem przytaknął oskarżonemu: „Nu-da!”

Ostatecznie, owe dziewięć lat katoggi, grożące księdzu Wejsowi, skuroczyły się do siedmiu dni aresztu; ale energiczny proboszcz i o tem słyszeć nie chce, i nie obiecując zgola poprawy co do dalszego zwalczania marytywizmu w zakresie swej kapłańskiej działalności, apeluje do senatu.

Ten proces „o obrazę maryawitów” jest już drugim z kolei w krótkim przeciągu czasu. Pierwszy wytoczono redaktorowi jednego z pism humorystycznych — w tej chwili nie pamiętam czy *Muchy*, czy *Kurjera Świętecznego* za to, że ośmielił się pożartować z „mateczki” Kozłowskiej. Maryawici są nietykalni. Im wolno rzucać potwarze na katolickiego księdza, jak to uczynił ich świeżo kreowany biskup Kowalski w redagowanem przez siebie piśmie *Wiadomości maryawickie*, imputując proboszczowi w Dąbrowie Górniczej, ks. Augustyniakowi wyzyskiwanie parafian i handlowanie wódką, a gdy skrzywdzony w ten sposób kapłan pociągnął Kowalskiego do odpowiedzialności za potwarz w druku, sąd nietylko nie zakwalifikował tej osobistej sprawy pod kategorię „bluźnierstwa przeciwko wierze”, jak to miało miejsce z księdzem Wejsem, lecz przeciwnie, mimo zeznań świadków ks. Augustyniaka, którzy pod przysięgą stwierdzili fałszywość oskarżeń maryawickiego dostojnika, wziął w obronę potwarę, i rozczulił się nad jego „męstwem i szlachetnością, z jaką ujawnił rzeczy nie służące na uznanie” (dosłowne brzmienie wyroku) i całkowicie go uniewinnił, udzielając natomiast wprost ubliżających napomnień i wskazówek skarżącemu odnośnie do jego działalności pasterskiej.

Wyrokiem tym słusznie dotknięty ks. Augustyniak, odwołał się do Izby sądowej warszawskiej (pierwszy akt tej charakterystycznej sprawy rozegrał się w Piotrkowie) i zamiast dalszych dochodzeń przeciw Kowalskiemu — którego osobistość wobec bezprzekładnego zachowania się sądu zesłała na plan drugi — zażądał pociągnięcia do odpowiedzialności kryminalnej owego wyrokującego kompletu.

Takie to podwójne drogi ma nasza Temida!

(Dokończenie nastąpi).

Lascaro.

CZEŚĆ NIEURZĘDOWA.

Lwów, 16 listopada.

Najjaśniejszy Pan

o konieczności ugody czesko-niemieckiej.

Podczas drugiego obiadu delegacyjnego w dniu 14 b. m. zaszczylił Najj. Pan w ciągu *cercle'u* wielu delegatów rozmową. Między innymi doznali tego zaszczytu także delegaci z Czech, a słowa, które Monarcha zwrócił do nich, zasługują na szczególne podniesienie, odsłaniają bowiem zapatrywanie Władcy na tak ważną dla całego Państwa sprawę ugody czesko-niemieckiej.

Doniosłość tej ugody zaznaczył Najj. Pan dobitnie w rozmowie z del. Nitschem, oświadczając, że obowiązkiem jest każdego użyć wszelkich wpływów, by ugoda doszła do skutku.

Del. Pachera zapytał Monarcha:

— Pan przybywasz z Pragi, z Sejmu? Cóż się tam dzieje?

Del. Pachera odpowiedział:

— Najj. Panie! Możemy się nad ustawom ustaleniem narodowej autonomii przez odgraniczenie i podział na sekeye, aby tym sposobem uzyskać podstawę normalnej działalności i sanacji finansów krajowych.

Najj. Pan zauważył na to, że początkowo szło jakoś wszystko nieźle, a jednak pokazały się później trudności w osiągnięciu porozumienia.

— A jednak ugoda — kończył Monarcha — jest życzeniem kraju!

Del. Pachera:

— Jest życzeniem naszego ludu uzyskanie trwałych podstaw dla sanacji naszych stosunków. Staramy się o to usilnie i nie poniechamy dalszych starań.

Del. Udrzala zapytał Najj. Pan:

— Czy jest jeszcze nadzieja, że rokowania w Pradze wezmą pomyślny obrót?

— Najj. Panie — odrzekł zapytany — polityk winien być zawsze optymistą, ale nadzieje w tym wypadku są bardzo małe.

Na to Monarcha:

— Tylko nie opuszczać skrzydeł. Tam musi przyjąć do pomyślnego załatwienia!

Nawiązując do tych słów zauważył N. W. *Tagblatt*:

Powszechnie wiadomo, że Najj. Pan jest jednym z najlepszych znawców ustaw. W pracowitym żywocie Monarchy proces niemiecko-czeski dostarczył chyba aż za wiele przedmiotu do trosk i trudów. Zatem nawet najoporniejsi z nieprzejednanych przyznać muszą, że nadziei wyrażonych przez Monar-

chę nie można traktować jako czysto akademickiego apelu profana. Tak stanowcze powiedzenie rozbrzmiewające z wyżyn Tronu uznać wypada za sprawiedliwy werdykt, za wyrok ściśle przedmiotowy. Nikt przypuszczać nie może, by w krótkim czasie, jaki komisya ma jeszcze do rozporządzenia, dało się ukucć całą ugody; ustawy, które tak głęboko wnikają w życie narodowe nie dadzą się z pospiechem przenieść na papier, trzeba by je chyba poprawiać później, a to znaczyłoby tyle, co rodmuchiwać na nowo waśń narodową. Ale na jedno zdobyć się można: na dobrą wolę, szczerą chęć porozumienia — tę zaś możnaby w odpowiedni sposób ujawnić nawet za pomocą kodyfikacji. Czyżby np. nie dało się wynaleźć zadowalającego rozwiązania sprawy szkół mniejszości? I czy naprawdę niemożliwy jest wszelki kompromis co do ordynacji krajowej?

Monarcha stwierdził, że kraj pragnie ugody. Także potrzeby nieodzowne domagają się jej gwałtownie. Nad krajem unosi się widmo ruiny finansowej i to w chwili, gdy już zastój stosunków ekonomicznych grozi katastrofą. Zgoda na to, że takie widma nie powinny ograniczać przykazania honoru narodowego, ale też przykazaniom tym w danej chwili nie grozi. Bo gdyby pośrednicy w Pradze przypuszczali choć na chwilę, że idea narodowa może być zagrożona przez ugody, to wcale nie nawiązywałyby rokowań.

Usta Monarsze — kończy wiedeński organ — wypowiedziały to, co jest życzeniem ludności kraju i całego Państwa.

Praga. Związek niemieckich posłów sejmowych przyjął wniosek w sprawie wyboru nienastającej komisji, której ma być dany czas do 20 grudnia b. r. na przeprowadzenie prac. Obrady nad przełożeniem podatkowym mają być do tego czasu odroczone.

Praga. Czesi domagają się, aby przedłożenie podatkowe, jako konieczności krajowe, były załatwione na plenarnym posiedzeniu Sejmu jeszcze przed jego rozejściem się. Ze strony niemieckiej to żądanie Czechów uważają za niemożliwe do przyjęcia, zwłaszcza skrzydło radykalne oświadcza, że byłoby to koncesją dla Czechów.

Czesy radykali postawią dziś na zebraniu posłów czeskich wnioski, aby natychmiast zwołać plenarne posiedzenie Sejmu, celem załatwienia najkonieczniejszych przedłożeń.

Końca sesji sejmowej oczekiwać należy jeszcze w tym tygodniu. Nie tracą dotąd nadziei, że przecież komisya ugodowa ogłosi się w permanencyi, a tem samem dotychczasowe prace komisji nie pójdą na marne.

Sprawy sejmowe.

(Komisya gospodarstwa krajowego w sprawie niedopuszczenia dowozu mięsa argentyńskiego).

□ Sprawa niedopuszczenia przywozu mięsa argentyńskiego poruszona wnioskami pp. Czartoryskiego i Stapińskiego w Sejmie, załatwiona została przez komisję gospodarstwa krajowego na podstawie referatu p. Czartoryskiego. Komisya w sprawozdaniu swem podaje przedewszystkiem daty statystyczne, odnoszące się do produkcji bydła przeznaczonego na rzeź. Na podstawie tych dat, wykazujących zwiększenie produkcji, dochodzi komisya do wniosku, że nie szczupłość produkcji, ale zbyt mała liczba pośredników i kramarski sposób prowadzenia handlu mięsem, jest jedną z najgłówniejszych przyczyn drożyzny mięsa. Dowóz mięsa argentyńskiego mógłby wpłynąć na chwilowe obniżenie ceny mięsa przez stworzenie konkurencji rzeźnikom miejscowym, ale z drugiej strony stwierdzić — zdaniem komisji — należy, że przemijający ten zysk dla konsumentów byłby okupiony niestosunkowymi stratami gospodarstwa krajowego, co pośrednio i na konsumencie odbiły się musiało. Interes konsumenta leży przedewszystkiem w dostateczności produkcji, t. j., żeby ilość wyprodukowanego wytworu pokazywała całe zapotrzebowanie, tylko wówczas bowiem może być pewnym, że zaspokoi wszystkie swoje potrzeby. — Ważną zaś rzeczą jest, żeby zapotrzebowanie w granicach Państwa znajdowało pokrycie w produkcji tegoż Państwa, w przeciwnym bowiem razie targ musi być zależnym od obcych wpływów nieobliczalnych często tak dla konsumenta, jak i dla producenta. Zdaniem komisji, każdy więc krok, skierowany ku osłabieniu produkcji krajowej, musi się odbić na konsumencie.

Dowóz zaś mięsa argentyńskiego jest niewątpliwie takim krokiem w stosunku do produkcji bydła w kraju. Zważywszy, że rolnik jako producent bydła, a zwłaszcza mały rolnik, jest w stosunku do handlarza bydlęciem, względnie rzeźnika, jednostką ekonomicznie słabszą, a to ze względu na trudności poznania i zorientowania się w koniunkturach handlowych, nie może być wątpliwości, — zdaniem komisji — że handlarze przerzucają cały ciężar konkurencji i straty z jej powodu poniesione, właśnie na tego producenta rolnego i to w szczególności na małego rolnika. Przy ogromnych zyskach po stronie handlarzy, zostanie dość miejsca na ewentualną stratę, rolnik jednak, który już przy dzisiejszych cenach produkuje bydło z małym tylko zyskiem a dużym ryzykiem, nie może sobie pozwolić na stratę.

Konkurencya mięsa zamorskiego, jest dalej zdaniem komisji, o tyle jeszcze niebezpieczniejsza od konkurencji państw są-

siednich, n. p. bałkańskich, że oprócz wszystkich czynników oddziaływujących na produkcję drogą handlu, wchodzi czynnik nowy, bezpośrednio na hodowlę działający, a mianowicie niebezpieczeństwo zawleczenia zaraz bydłych. Komisya przypomina zaś, że cały przemysł mięsny w Argentynie jest w rękach północno-amerykańskiego trustu mięsnego, którego gospodarka w Chicago obrzyła temu lat parę cały świat cywilizowany, a przy olbrzymim obrocie wszelka kontrola weterynaryjna jest albo fikcyjną, albo pociąga za sobą niestosunkowo wysokie koszty i musiałaby podnieść ogromnie ceny mięsa.

Komisya uchwaliła tedy, aby Sejm oświadczył się stanowczo przeciw importowi bydła rogatego, świń i mięsa, w szczególności zamorskiego w obręb cłowy Monarchii, po za ilościami dotychczasowymi traktatami handlowymi objętymi i aby wezwał Rząd, iżby nie dopuścił dowozu mięsa amerykańskiego, choćby na próbę, — żąda natomiast intensywniejszego poparcia hodowli bydła i świń w Galicyi ze strony Rządu.

Komisya proponuje dalej, aby Sejm wezwał Rząd, by zniżył wydatnie akcyzę od mięsa we Lwowie, bez narażania interesów gminy na straty, by wdrożył kroki dla zniesienia podatku państwowego od mięsa i aby ściśle przestrzegał przepisów, wzbraniających rzeźnielię uznanych za niedojrzałe do konsumpcji.

Wydziałowi krajowemu poleca się zbadać nadmiernego a szkodliwego dla produkcji bydła bicia cieląt przedłożenie Sejmowi projektu środków zaradczych; następnie, aby Wydział krajowy z całą energią wpłynął na utworzenie organizacji handlowej producentów bydła w kraju i z wyników swych zabiegów zdał sprawę Sejmowi na najbliższej sesji.

*

(Z komisji sejmowych).

□ Komisya reformy wyborczej obradowała wczoraj wieczorem w dalszym ciągu nad zasadami reformy wyborczej. W rozprawie szczegółowej uzasadniał na wstępie p. dr. Lewicki znane już poprawki do proponowanej przez stronnictwa polskie rezolucyi.

Następnie przemawiali pp. dr. Korol, hr. Piniński, dr. Rutowski i dr. Jaworski.

Ponieważ zapisanych jest jeszcze szereg mówców w rozprawie szczegółowej, dalszą dyskusję odroczone do dzisiejszego posiedzenia komisji reformy wyborczej.

Obrady wczorajsze komisji trwały od godziny 7 do 9 wieczorem.

Komisya parlamentarna prawicy obradowała również wczoraj po południu nad sprawą reformy wyborczej.

31)

NA ROZSTAJNYCH DROGACH.

(Henry Bordeaux: La croisée des chemins).

II.

Wizyta.

(Ciąg dalszy).

Paskal słusznie się domyślał. Znał dobrze tę gorączkę życia, której dawniej także sam doświadczał, a która wymaga codziennej podniety i rozrywki, a tych nie znajduje nigdzie tylko w Paryżu. I przeczuwał jeszcze gorsze następstwa. Rajmund Gardane, długi czas usuwany, ukazał się znowu w domu państwa Aunois, jak gdyby skrupuły i opór Klary, podtrzymaływałe dzięki wrodzonej uciążliwości, ustępowały wreszcie wobec żądzy silniejszych wzruszeń. Z powodu tego niebezpieczeństwa, którego grozę może przesadzał i na które nie miał dowodu, tem więcej życzył sobie wyjazdu siostry.

Gdy wszedł do salonu, Klara opowiadaniem wesołych historyjek ze świata zabawiła poważną panią Rouvray.

— Ach! to ty! — zawołała. — Wiesz, jaka jestem posłuszna. Słówek przez telefon i oto jestem. Co prawda, że twój głos w telefonie brzmiał strasznie pogrzebowo.

W kilku słowach opowiedział obu kobietom o niemiłych pogłoskach, krążących o spółce górniczej.

— Kto ci to powiedział? — spytała Klara.

— Pani Chassal, która była u mnie o poradę lekarską.

Młoda kobieta wybuchnęła śmiechem, jak gdyby wiedziała o dawnej miłości brata

i to ją bawiło. Paskal, niezadowolony, brwi zmarszczył, ale ona nie zwróciła na to uwagi.

— Tak — tłumaczyła — to bajeczka Chassala. Chassal jest zazdrosny z powodu rozwoju naszej spółki. Jednym z administratorów jest Livier.

— Livier, deputowany, i cóż z tego?

— Ach! ty bo nie wiesz! Ten Livier jest rywalem Chassala w Izbie. Należą do jednego stronnictwa, ale się nienawidzą, bo obydwaj pragną być ministrami. A zostanie nim Livier.

Paskal słuchał w zdumieniu. Jakże ją zmienił Paryż przez trzy lata! Z natury szczerzej, ulegającej pierwszemu wrażeniu, porywecej, lecz wspaniałomyślniej i pełnej szlachetnego zapału, Paryż zrobił istotę drwiącą, podejrzliwą w każdej czynności bliźnich podstęp lub intrygę. Henryka najjawniej zachowała swój charakter bardziej zamknięty, bardziej stanowczy. Słuchała, nie biorąc udziału w rozmowie.

— Ostatecznie — rzekł Paskal poważnie — gdyby miał ztąd wyniknąć choćby najmniejszy skandal, byłoby bardzo nieprzyjemnie, aby twój mąż był wmieszany w tę sprawę.

— Jakże mógłby się wycofać? Włożyliśmy przecie mój posag w ten interes!

— Twój posag! Ależ biedne dziecko, gdy wybieraliście się do Paryża, przestrzegam Juliana, żeby nie wkładał żadnych kapitałów w ten interes! Administracya małego mająteczku wymaga wielkiej przezorności. Nie wkłada się go tam, gdzie się już zaryzykowało swoją karierę. Twój mąż wie o tem dobrze. Jutro rozpocznę wywiady. Jutro będę wiedzieć, czy jest coś podejrzanego w interesach Huberta. Jeżeli jest coś podejrzanego, nie trzeba się wahać i musicie się wycofać.

— Och! — zawołała Klara — w sprawach pieniężnych zawsze musi być coś podejrzanego.

Wypowiedziała to zdanie wobec brata, który po śmierci ojca, prowadząc dalej jego

dział, spłacił wierzycieli rodziny do ostatniego grosza. Ale zasłyszawszy kilka zdań, wchłonawszy w siebie pewne pesymistyczne teoryjki, sprytnie a bezczelnie, które Paryż powtarza od rana do nocy, popisywała się lekceważeniem wszystkiego.

— Zresztą, niema żadnego ryzyka — zapewniła. — Uspokój się. Tego roku dadzą znowu dywidendę piętnaście od sta. To piękna cyfra.

— Nadto piękna. Ale jeżeli się okaże, że jest powód do zaniepokojenia się, mąż twój będzie musiał co prędzej wnieść dymisy i wyjechać.

— No, no! nie graj-no roli głowy dynasty! Jesteśmy już dość dorośli, abyśmy potrafiliby sami się rządzić, ja przedewszystkiem. A ty okazujesz brak zaufania do swego przyjaciela, Epervansa. Jestto geniusz w swoim rodzaju. Stwarza przedsiębiorstwa jak czarodziej.

— Z niczem, zapewne.

— Ach! dobrze sobie umiałeś dobrze przyjaciół. Chassal także posiada niezwykłą zręczność, bardziej może miarkowaną, mniej zdobywcą. Piękny to będzie pojedynek. Bo pomiędzy nimi partya się rozgrywa. Epervans chciał go pociągnąć do spółki w swoich przedsiębiorstwach. Odmówił. Livier zajął jego miejsce. Zobaczmy, kto będzie silniejszy. Co się tyczy dymisy i wyjazdu, co się tobie śni? Ja nie opuszczę Paryża.

A jednak on niegdyś musiał go opuścić. Klara nawet już tego nie przypominała sobie, a może byłaby go wówczas zganiła, chociaż korzyść z tego odniosła. Stawiła mu czoło, srożyła się jak mały koguick, zapalała się do walki. Ten upór doprowadzał do rozpaczki Paskala już i tak dość zdenerwowanego. W tej chwili zawołano go do gabinetu, gdzie pacjenci czekali, musiał więc pożegnać siostrę, nie uzyskawszy od niej żadnego ustępstwa.

— Staraj się — rzekł do żony — doprowadzić ją do rozumu.

— Ona mnie nie słucha — odrzekła Henryka, a jednak powiedziała Klarze:

— Dlaczego tak się wzdragasz, przed powrotem do Voiron?

— Och! ty, ty nienawidzisz Paryża.

— A czy opierałam się mężowi, gdy chciał tutaj się osiedlić?

— Ciebie łatwo zadowolisz: nie przywiązuješ się do niczego.

— Sama temu nie wierzysz Klaro!

I dwie bratowe popatrzyły na siebie a potem szybko odwróciły oczy, jak gdyby nie mogły znieść swego wzroku, jak gdyby dostrzegły pomiędzy sobą olbrzymie przestrzenie owiane mgłą...

Paskal, po odejściu ostatniej pacjentki, pozostał przy swoim stole, nie zapalając światła, patrząc jak mrok zapadał z wolna, wypełniał kąty, zbliżał się, otaczał go i ogarniał. Zaczął rozmyślać szczegółowo nad doniesieniami o niepomyślnej sytuacji Huberta Epervansa. Pani Chassal nie mogłaby go oskarżać bez ważnych powodów. Julian Aunois, mało przenikliwy, wyrozumiały dla ludzi, a zresztą zasłепiony przez żonę, okazywał jednakże nieufność od pewnego czasu. W ostatnich czasach, spotykając się z Huberem, on sam uderzony był pewnymi objawami upadku? Dyrektor spółki górniczej widocznie wychudł, zmierzniał, chociaż trzymał ciągle głowę podniesioną do góry i usiłował przybrać wyraz pewności siebie dla zyskania sympatii i zaufania. A jednak, baczniejszy obserwator mógł już zauważyć pewne zmniejszenie, objaw nadmiaru używania. Czy może ta Ninetka, zabrana z Bullier, której bezczelny zbytek rzucał się w oczy publicznie, czy może ona była tym łańcuchem, który mu szyję zaciskał, grożąc uduszeniem? Czyż miałby utracić swoją swobodę i szczęście w chwili niebezpieczeństwa?

I Paskal czuł z gniewem, że znowu cięży na nim brzemię odpowiedzialności, zobowiązań, które, zdawało mu się, że zrzucił z siebie wróciwszy do Paryża. Jak on dawniej, teraz Klara stanęła u rozstajnych dróg, pomiędzy którymi należało uczynić wybór, a ten wybór nie mógł mu być obojętnym. Ale jakim prawem i w jaki sposób on może w to

Kwestya wywłaszczenia.

Przed kilku dniami zapisał się informację *N. W. Tageblattu*, wedle której ministerstwo pruskie nosi się ma jakoby z zamiarem uczynienia wkrótce zadość żądaniu komisji kolonizacyjnej w sprawie wywłaszczenia. Eksproprowcy mielioby uleż na razie 17 majątków polskich w Poznańskiem.

Tymczasem *Gazeta Narodowa* na podstawie informacji zasięgniętych w Wiedniu, stanowczo zaprzecza wspomnianą wersję i tak o tem pisze: „W austriackim Ministerstwie spraw zagranicznych zapewniono, że nie tam niewiadomo, jakoby rząd pruski zamierzał przychylić się do wniosków komisji kolonizacyjnej w kierunku rozpoczęcia robienia użytku z przepisów ustawowych o wywłaszczeniu. Wyrażono tam zarazem zapamiętanie, iż doniesienie pism berlińskich i *N. W. Tageblattu*, jest raczej pobożnym życzeniem hakaty, a nie wyrazem dążeń rządu pruskiego“.

Zdaje się jednak, że koła interesowane w tem, by komisja kolonizacyjna postawiła na swoim, wywierają na rząd pruski bardzo silny nacisk, by skłonić go do przeprowadzenia ustawy o wywłaszczeniu.

W Berlinie odbyło się d. 14 b. m. zebranie roczne głównego zarządu i wydziałów t. zw. „Ostmarkenvereinu“, w którym wzięło udział 160 członków, przybyłych z różnych stron Niemiec. Po odczytaniu sprawozdania rocznego przez radę sprawiedliwości Wagnera z Berlina, przyjęto jednogłośnie rezolucję, wzywającą rząd do natychmiastowego zastosowania ustawy o wywłaszczeniu. Również uchwalono, ażeby dla zapobieżenia pomnożeniu polskich środków walki w celach narodowych polskich przez wyzyskanie urzędów ubezpieczenia Rzeszy, rząd zastosował środki następujące: Równe prawo głosowania dla pracodawców i robotników w Kasach chorych, odpowiedni, projektowany przez Radę związkową ustrój dla krajowych Kas chorych, publiczne wybory organów instytucji ubezpieczenia, ustanowienie języka niemieckiego w zarządzie i obradach instytucji kasowych, odpowiednie uregulowanie kwestyi lekarzy. Wniosek dodatkowy domaga się, aby nie ułatwiano imigracji i pobytu poddanym zagranicznym w państwie niemieckim.

Oprócz tego powiedziano jeszcze w rezolucji, że związek ma zaufanie do rządu, iż na drodze wytkniętej przed laty wytrwa; że wywłaszczenie dlatego jest konieczne, ponieważ Polacy, którzy po uchwaleniu wywłaszczenia występowały umiarkowanie, dziś znowu rozpoczęli działalność gorączkową w celu wypierania Niemców i że akcyę prowadzą w tym kierunku z niesłychaną zjadłością i teroryzmem (?). Dalej domaga się Związek dla kresów wschodnich, aby rząd na najbliższej sesji przedłożył wniosek do ustawy, według której parcelacja dóbr na

się mieszać? Czy mógłby uzurpować sobie władzę rodziców, których obowiązki przecież wypełniał? Samodzielność młodej kobiety nie zniosłaby tego despotyzmu.

Ta nowa troska łączyła się z ukazaniem się na widowni Laury. Dlaczegoż ona wydołała się teraz z zapomnienia, w którym on ją zagrzebał? Wspaniałomyślna, przyszła go przestrzedz! Przekroczyła śmiało to milczenie, które on położył pomiędzy nią a sobą, jak morze pomiędzy dwoma wybrzeżami. Czego chciała od niego? Wraz z sobą przyniosła mu niesmak, niezadowolone, zwątpienie, próżnię niedoskonałych rozkoszy, nienasyconego szczęścia. I widział przed sobą jej postać, jej oblicze triumfujące, nieznacone, czyste, białe, promienne. Widział ją na pół rozebraną, z giętką szyją i pełnymi ramionami, jak marmur. Z nią razem cała młodość, z dalekich już mroków ukazywała się wskrzeszona. Z nią razem, szybko odbudowałyby ruiny przysiągłych uczuć... A na tych głazach, które on przez tyle lat układał, jako mur forteczny dla zabezpieczenia siebie, a które bezustanku wymagały wzmocnienia, widział teraz całkiem wyraźnie Feliksa i Laurę Chassal, jak drwili sobie z niego złośliwie. I czuł, że go ogarnia wściekła zazdrość, wstręt do wszystkiego, co działo się, nad czem tak usilnie pracował...

Na pierwsze wezwanie pani Rouvray nie dał odpowiedzi, — przeto ona sama przyszła do jego pracowni. Była już po obiedzie. W półświecie, rzuconem przez latarnię z ulicy, ujrzała go siedzącego przy stole bez lampy.

— Na co tak czekasz po ciemku?

— Ja? na nic.

Ta odpowiedź, wypowiedziana głosem suchym, wstrząsnęła nią.

Ale nie dała tego poznać po sobie.

Na co on czekał? Odbudowałszy gmach spokoju w sobie, teraz go sam niszczył i burzył.

(Ciąg dalszy nastąpi)

wschodzie byłaby zależna od zezwolenia władz królewskich.

Odrębnie omawiano tymi dniami kwestyę wywłaszczenia w berlińskiej grupie „Ostmarkenvereinu“. Tam jako referent wystąpił ambasador Raschdau. Żądał on przeprowadzenia wspomnianej ustawy w pewnych granicach. Zebranie wyraziło nadzieję, że główny zarząd „Ostmarkenvereinu“, wynajdzie odpowiednie drogi, ażeby dać wyraz ogólnemu zaniepokojeniu, wywołanemu przez niestosowanie owej ustawy. Zdając sprawę z tego zebrania pisał *Berl. Neueste Nachrichten* między innymi: „Nie idzie o wykupienie polskiej własności. Będziemy zadowoleni, jeżeli istniejący stosunek pomiędzy polską a niemiecką własnością utrzymany zostanie; zmianom atoli na niekorzyść niemieczyny powinno zagrozić drogę wywłaszczenia“.

„Dzisiaj ustawa osadnicza choruje na anemię. Niebezpieczeństwo grożące jej jest większe, aniżeli publicznie do tego przyznają się sfery interesowane. Jeżeli dzieło osadnicze w dotychczasowy sposób dalej ma być prowadzone, trzeba koniecznie przystąpić do wywłaszczenia“.

Schlesische Volks Ztg. przytaczając powyższe słowa wywodzi, — chyba nie bez słuszności, że są one najwyraźniejszym uznaniem zupełnego fiaska dotychczasowej polityki kolonizacyjnej.

Przesilenie konstytucyjne w Anglii.

Oczekiwane wczoraj oświadczenie m. r. Asquitha w angielskiej Izbie gmin nie doszło do skutku. W oświadczeniu swem szef gabinetu miał domagać się, by w bieżącej sesji przedłożenia rządowe miały pierwszeństwo przed wszystkimi innymi.

Do takiego żądania uprawniają gabinet zupełne stosunki. Anglia stanęła w punkcie zwrotnym swego życia konstytucyjnego, Na prawo i na lewo słychać już salwy bojowe: to przygotowania do wyborów. Liberali zaklinają się, że „nie tkną jadła, ani napoju“, zanim nie doprowadzą do ustalenia rozstrzygającej przewagi Izby gmin we wszystkich sprawach państwowych. Minister wojny Haldane w zeszłym tygodniu konieczność tę wykazywał przy pomocy całej swej zręcznej dyalektyki w mowie w Warrington. Wskazywał zaś również na to, że może już nie zdarzy się równie dobra sposobność, byle tylko wyborcom należycie wytłumaczyć, iż idzie tu o orzeczywstnienie prawdziwego rządu ludowego.

Liberali pełni są otuchy. Izba, zdaniem mowy, nie ma innego wyjścia z przesilenia konstytucyjnego, jak apel do wyborców. Jedno tylko pytanie przedłożone ma być narodowi: czy wola Izby gmin ma panować niepodzielnie, wolna od niebezpieczeństwa, iż dziedziczna, nieodpowiedzialna Izba lordów obalić może tę wolę. Wobec kwestyi *vetu* musi w parlamencie w tej chwili ustąpić nawet budżet. Jakoż rząd zdecydował się już podobno postąpić w ten sposób. Co więcej, rząd nie myśli też, twierdzą, podejmować walki budżetowej w dzisiejszej Izbie i z chęcią rzuci się w hazard wyborów, które w takim razie miałyby być przeprowadzone w przyszłym miesiącu. Po raz drugi więc w r. 1910 przystąpiliby wyborcy do urny, ostatnie bowiem wybory odbyły się w czasie od 14 do 28 stycznia b. r. Wprowadziły one do Izby gmin 273 konserwatystów, 274 liberalów, 41 członków partii robotniczej i 81 nacjonalistów. Ponieważ dwie ostatnie grupy przylączyły się do liberalów, rząd rozporządzał większością 124 głosów.

Z Londynu donoszą: Wczorajsza rada gabinetowa trwała 3 godziny. W czasie tym lord Knolly, sekretarz króla odwiedził premiera Asquitha i zabawił u niego pół godziny.

Asquith po południu udał się do Sandringham do króla.

O godzinie 3 min. 30 po południu lord Knolly ponownie był u premiera Asquitha i zabawił pół godziny.

Parlament zebrał się wczoraj po południu. Ze względu na krytyczną sytuację polityczną Izba była przepełniona. Wszyscy przywódcy stronnictw z wyjątkiem Asquitha byli obecni.

Kanceler skarbu Lloyd George oświadczył, że zaszyły okoliczności, które zdaniem rządu, czynią niepożądanym, aby Izba przystąpiła do porządku dziennego. Asquith nie życzył sobie przed czwartkiem złożyć deklaracji, proponuje więc, aby Izba odroczyła się do czwartku.

Lord Balfour oświadczył, że rozumie zupełnie, że mogły zajść okoliczności, które czynią koniecznym odroczenie deklaracji Asquitha, prosi jednak, aby w takim razie odroczone ją jeszcze o jeden dzień, bo we czwartek mowca ma wygłosić mowę w Nottingham.

Lloyd George oświadczył, że także obecność Balfoura jest potrzebna, zgadza się zatem, aby Izbę odroczone.

W Izbie wyższej lord Lansdowne zapowiedział, że na dzisiejszem posiedzeniu wnieść rezolucję, w której wyrażona będzie prośba, aby rząd bezzwłocznie przedłożył Izbie wyższej bill o prawie *vetu*. Co do konferencji odbytej w tej sprawie, oświadczył lord, że zgadza się, aby rokowania trzymano w ścisłej tajemnicy. Doniesienie dzienników, jakoby na tej konferencji układy się rozbiły, mowca nazwał nieprawdziwymi.

KRONIKA.

Lwów, 16 listopada.

— Kalendarz.

— Czwartek (17 listopada):

Salomei. — Zbiśława. — Joannyka Prep.

Wschód słońca o godzinie 6:41 rano, zachód słońca o godzinie 3:38 po południu.

— Krajowa Rada zdrowia odbyła w dniu 5 listopada 1910 dwunaste posiedzenie, na którym następujące sprawy były przedmiotem obrad, względem uchwał: 1. Powzięto uchwałę w sprawie instrukcji dla oglądaczy zwłok. 2. Wydano opinię w sprawie podwyższenia taksy leczenia w szpitalu powszechnym w Sokalu i w sprawie ustanowienia taksy w nowym szpitalu powszechnym w Czortkowie. 3. Wydano opinię w sprawie koncesji na prywatny lokal dla rodzących we Lwowie. 4. Nadano opróżnione stypendjum z fundacji jubileuszowej dr. Jakóba Rappaporta. 5. Wydano opinię w sprawie odznaczenia lekarza.

— Powszechne wykłady uniwersyteckie. We środę, dnia 16 b. m., ref. Uniw. fryb. dr. S. Do brzy eki: Polska poezya ludowa. Zakład fizyczny Uniw. Długosza 8. Początek o g. 7 wieczorem.

We czwartek, dnia 17 b. m., prof. kons. muz. S. Nie wiadomski: Fryderyk Chopin — życie i twórczość (z ilustr. fortepianowa p. Setmajerównę) Zakład fizyczny Uniw. Długosza 8. Początek o g. 7 wieczorem.

— Wykłady dla wychodźców. Polskie Towarzystwo emigracyjne postanowiło kilka razy na tydzień urządzać wykłady dla wychodźców, których znaczna liczba zbiera się obecnie w poczekalniach P. T. E., korzystając ze schroniska noclegowego, lub też oczekując na pracę. Odczyty, ilustrowane obrazami świetlnymi, dawać będą opisy miast i ziem polskich oraz krajów, do których skierowuje się ruch wychodźczy. Po odczycie podejmować będzie P. T. E. słuchaczów herbatą i urozmaici im resztę wieczoru muzyką.

Pierwszy taki odczyt na temat: „Kraków i jego zabytki“ wygłosi we wtorek p. Helena Radlińska.

— Odznaczenie. Towarzystwo belgijskie „Société Royale de Pharmacie de Bruxelles“ zamianowało aptekarza p. Zdzisława Zawalkiewicza, redaktora czasopisma galie. Towarzystwa aptekarskiego swoim członkiem korespondentem.

— Z Kasyna miejskiego. W piątek, 18 b. m., odbędzie się wieczór kwartetowy galiejskiego Towarzystwa muzycznego z fundacji s. p. dr. Malinowskiego. Wykonawcy: pp. prof. A. Diani, V. Kurz, M. Wolfsthal, F. Jahl, J. Doleżał, A. Śladek. Bilety wydaje sekretaryat Kasyna.

— W Kole literacko-artystycznym w niedzielę 20 bm. „Wieczór pieśni lwowskich muzyków-kompozytorów“, poprzedzony prelekcją Ludomira Różyckiego.

Sekretaryat „Kola“ zawiadamia, że z powodu licznych zgłoszeń o bilety na ten koncert, bilety zamówione listownie, a nieodebrane do soboty, będą wydane innym osobom. Wstęp dla członków Kola 1 kor., dla gości 3 kor.

W przyszłym tygodniu w piątek 25 b. m., wygłosi w „Kole literacko-artystycznym“ odczyt prof. Stanisław Maykowski na temat: „Poezi dzisiejszego Lwowa“. Prelegent omówi w nim twórczość poetycką Kasprowieza, Staffa, Wolskiej, Nowickiego, Makuszynskiego, Pietrzyckiego, Jedlicza i Zbierzchowskiego.

— Zgromadzenie stronnictwa demokratyczno-narodowego przy współdziałaniu postów stronnictwa, radnych miejskich i zaproszonych gości odbędzie się w piątek 18 b. m. o godz. 7 wieczorem w sali Towarzystwa Politechnicznego (przy ul. Zimorowicza 9). Na porządku dziennym: Reforma wyborcza do Rady miejskiej.

— Losowanie posagów po 225 kor. z fundacji posagowej s. p. Leopolda Rotlendera odbyła się wczoraj w sali ratuszowej. Posagi wygrały: Marya Jasielska, Olga Bokajkówna, Filomena Grossówna i Michalina Łozińska.

— Całkowite zaćmienie księżyca nastąpi dziś o godzinie 11 minut 44 w nocy.

— Konkurs. Wydział centralny Towarzystwa wzajemnej pomocy rękodzielników i przemysłowców „Rodzina“ ogłosił konkurs celem nadania jednego datku w kwocie 100 kor., z jubileuszowego funduszu posagowego im. Jana Welichowskiego. O datki z tego funduszu ubiegać się mogą niezamężne córki członków rzeczywistych, należących przynajmniej pięć lat

do „Rodziny“, jak również córki emerytów i sieroty po członkach rzeczywistych i emerytach w wieku od 16 do 30 lat. Podania bez stempla, z dołączeniem metryki chrztu, świadectwa ubóstwa i moralności, ewentualnie potwierdzenia, dowodzące sieroctwa proszącej — wnieść należy przez Zarząd oddziału do Wydziału centralnego do dnia 31 grudnia 1910. Później wniesione podania nie będą uwzględnione.

— Nowa stacya telegrafa. Z dniem 21 b. m. otwartą zostanie przy urzędzie pocztowym w Jeżowem (powiat Nisko) stacya telegraficzna z ograniczoną służbą dzienną.

— Wykopaliśko. Przy budowie domu narożnego w ulicy Ochronek i Kochanowskiego odkopano tymi dniami w trzymetrowej głębokości duży fragment brązowej armaty olbrzymiego kalibru, z częściowo zachowanym herbem królewskim i resztkami napisu: REGNO... ANNO DNI M... VLADISLA... oraz śladami ornamentyki w formie karpiej łuski. Herb otoczony wieńcem laurowym, sam odlew zaś, o ile z zachowanego fragmentu ocenić można, jest jednym z lepszych pomników dawnego odlewnictwa.

Wykopaliśko powyższe jest echem olbrzymiej katastrofy, która spotkała Lwów w roku 1704, w czasie najazdu Karola XII. Razem ze wszystkimi bogactwami miasta, zabranymi przez Szwedów, uległa wówczas zniszczeniu także cała artylerya królewska i miejska. Sto siedemdziesiąt jeden armat i moździerzy, znajdujących się w obu arsenalach, na murach i wałach, a których nie mógł zawieźć z sobą zdobywca, bądź roztrząskano, bądź to zakopano lub zatopiono w bagniskach. Odkopany obecnie szczątek działa odlanego za Władysława IV. jest pamiątką tego strasznego pogromu i przez inżyniera p. Norberta Atlasa został oddany do zbiorów „Muzeum Narodowego im. króla Jana III“.

Nie pierwszy raz w tej stronie miasta takie odłamy bywają znajdowane, badania zaś archiwalne naprowadziły na ślady miejsc, w którym Szwedzi część owych armat zatopili i w roku przyszłym rozpocznie dyrektor archiwum miejskiego dr. Czołowski poszukiwania systematyczne, celem uratowania ich dla zbiorów miejskich.

— Zaburzenia na Uniwersytecie Jagiellońskim. Z Krakowa donoszą: W Uniwersytecie Jagiellońskim pojawiła się w poniedziałek następująca odezwa: „Jutro we wtorek, 15 b. m. o 6 wieczorem rozpocznie ks. prof. Zimmermann *publicum* z zakresu socjologii. Wobec tego, że żądamy osobnej katedry socjologii na wydziale filozoficznym lub prawniczym, katedry stojącej na poziomie współczesnej nauki, katedry niezależnej od żadnego przesądu, a przede wszystkim od przysięgi na dogmaty katolickie, którą prof. Zimmermann, jako profesor wydziału teologicznego wobec przyjęcia tej przysięgi przez Austryę, złożył w grudniu b. r., świadomi w szczególności 1. że *publicum* z zakresu socjologii mogłoby być uważane przez władze jako chociażby tymczasowa rekompensata za brak osobnej katedry i jako taka zagrożona odwołaniem tej palącej sprawy *ad Calendas Graecas*, 2. że *publicum* to jako *publicum* wydziału teologicznego jest niebezpieczną próbą rozszerzenia wpływów i działalności tego wydziału na Uniwersytecie, 3. że *publicum* to ze względu na osobę profesora i temat wykładu może stać się plaszczykiem nie naukowej lecz politycznej agitacji, 4. że pominiawszy to wszystko, *publicum* prof. Zimmermanna nie może mieć nic wspólnego z nauką, t. j. z niezależnym przedstawieniem rzeczy, ponieważ znajduje się pod presją przysięgi urzędowej na wierzenia katolickie, którą to przysięgę prof. Zimmermann w grudniu b. r. złożył musi — wobec tego wszystkiego jaknajenergiczniej zaprotestować musimy przeciw *publicum* ks. prof. Zimmermanna. Wzywamy zatem całą młodzież, której ta sprawa leży na sercu, aby gromadnie w masie zjawiła się jutro, we wtorek 15 b. m. o godz. 6 wieczorem koniecznie punktualnie w sali Kopernika w Collegium Novum.“

Komitet sekcji Akadem. Tow. „Etycznego“.

Zwolennicy odezwy agitowali przez dzień wczorajszy bardzo gorąco.

Pierwszy wykład ks. prof. Zimmermanna zapowiedziany był na godzinę 6 wieczorem w sali Kopernika. Już przed godz. 6 zebrało się w Uniwersytecie przeszło 1000 młodzieży, w tej liczbie znaczny zastęp słuchaczy. Do sali pragnęło się dostać wiele starszych osób poważnych i duchowych, celem posłuchania wykładu. Dostać się wszakże do sali było niemożliwe z powodu natłoku młodzieży, która na kurytarzach zatarasowała wejście do sali. Młodzież, należąca do akad. Sodalicyi Maryańskiej i „Polonii“ zajęła na pół godziny przed wykładem katedrę. Młodzież wolnomyślna i secesyjna, która weszła później, stanęła naprzeciw w znacznie liczniejszym zastępie. O godz. 6 m. 20 wszedł ks. prof. Zimmermann i z trudem prześniął się przez tłum młodzieży do katedry. Gdy stanął u katedry, młodzież katolicka powitała go oklaskami i okrzykami: „Niech żyje!“ Z drugiej strony krzyczano: „Hańba! Precz z klerikalizmem!“ i gwizdano przeraźliwie na przyniesionych gwizdkach, takich, jakich używają konduktorzy przy sygnalizowaniu odjazdu pociągów. Nadto demonstranci tupali

bezustannie. Powstał piekielny hałas, zmieszany ze śpiewem „Czerwonego sztandaru“. Katolicka młodzież odpowiedziała śpiewaniem pieśni patriotycznej.

Ks. Zimmermann wśród tego hałasu nie mógł przyjąć do głosu.

Demonstranci po jakimś czasie posunęli się ławą ku katedrze i otoczyli młodzież katolicką. Powstała bójka i szarpanina, niszczenie obustronne ubrań i kapeluszy, wzajemne wypychanie rękami, pięściami i łokciami. W ścisłości zemdlał jeden ze słuchaczy filozofii.

Ks. prof. Zimmermannszedł z katedry i przypatrywał się zajściom, stanawszy wśród młodzieży katolickiej.

Około godziny 6 m. 45 młodzież demonstrująca wyparła młodzież katolicką z sali. Po godzinie 7 ks. Zimmerman wyszedł z sali.

Demonstranci po wygłoszeniu kilku mów, wyszli gromadnie, śpiewając „Czerwony sztandar“ i „Cześć wam panowie“ — przeszli plantami ku miastu, potem się rozproszyli.

— **Z krakowskiej Izby handlowej i przemysłowej.** Na wczorajszym posiedzeniu krakowskiej Izby handlowej i przemysłowej prezydent p. Datner oświadczył, że w dniu wczorajszym upłynęło 60 lat od chwili ukonstytuowania się Izby. Na pamiątkę wydrukowano i rozdano członkom Izby broszurę, przedstawiającą kilka momentów z przeszłości instytucji.

Uchwalono urządzić przy Izbie biuro taryfowe i reklamacyjne. Przy omawianiu wniosków na najbliższą Radę kolejową p. Epstein podniósł wielki brak wagonów na kolejach galicyjskich, który przynosi wielkie szkody przemysłowi i handlowi krajowemu. Uchwalono poczynić kroki w sprawie budowy nowych wagonów.

— **Cholera.** Z Budapesztu donoszą: Na statku „Kazań“ na Dunaju wybuchła cholera. Statek internowano, a załóżdże nie pozwolono wysiąść na brzeg. Gdy z kolei drugi majtek umarł na cholere, reszta majtków zdenerwowana tą kwarantanną, rzuciła się na kapitana i pobiła go do krwi. Dopiero interwencja żandarmerji zdołała przywrócić wśród załogi spokój.

W węgierskim Ministerstwie spraw wewnętrznych zgłoszono wczoraj z kilku komitatów 3 wypadki zaskabnięcia i 4 wypadki śmierci na cholere.

W ciągu ostatniej doby było w Sycylii jedno zaskabnięcie na cholere, dwa wypadki śmierci, w prowincji Caserta 3 zaskabnięcia, 2 wypadki śmierci, w prowincji neapolitańskiej 3 zaskabnięcia.

△ **Przejechanie.** Dziś rano koło godz. 9 jakiś powóz bez numeru przejechał w ul. Łyczakowskiej, za kościołem św. Antoniego i potłukł dotkliwie kilkudziesięcioletnią zębraczkę. Na uwagę jednego z przechodniów, że nie należy tak szybko jeździć, woźnica odpowiedział stekiem wyzwisk i spokojnie odjechał. Z powodu nieobecności policyjanta, którego tam rzadko można spotkać, nie można było brutalnego woźnicy pociągnąć do odpowiedzialności.

△ **Mężczyzna,** który przed kilku dniami odebrał sobie życie na cmentarzu Janowskim, powiesił się na gałęzi drzewa, był zarobnik Pańko Semeńczuk, zamieszkały przy ul. Piastów 1. 18.

△ **Nieszczęśliwy wypadek na dworcu towarowym.** Na tutejszym dworcu towarowym najechał wczoraj popołudniu przez lokomotywę wagon na idącego torem zwrotniczym Dionizego Łaptucha i powalił go na ziemię. Łaptuch dostawszy się pod koła wagonu, odniósł tak znaczne obrażenia, iż w stanie groźnym odwiozł go pogotowie Towarzystwa ratunkowego do szpitala powszechnego.

△ **Schwytany dezterter.** Wczoraj w nocy aresztował jeden z agentów policyjnych deztertera 19 pp. obr. krajowej Franciszka Piażę.

△ **Samobójstwo.** W sieni realności przy ul. Smoczej 1. 20 powiesił się wczoraj na pasku umocowanym do klamki drzwi bramy jakiś mężczyzna, w wieku około 25 lat, wyglądający na robotnika. Identyeczności samobójcy dotychczas nie stwierdzono.

Zwłoki odstawił komisariat III dzielnicy do kostnicy Zakładu medycyny sądowej.

△ **Zamach samobójczy.** W realności przy ul. Paulinów 1. 16 usiłowała wczoraj odebrać sobie życie Elżbieta Humuniecka, napisawszy się rozczytną kwasu karbolowego. Stacja ratunkowa udzieliła jej pierwszej pomocy i pozostawiła w opiece domowej. Powodem zamachu samobójczego były niesnaski rodzinne.

△ **Morderstwo w ulicy Ormiańskiej.** W realności przy ul. Ormiańskiej 1. 17 rozegrał się wczoraj po południu krwawy dramat, ofiarą którego padło życie młodej dziewczyny.

O przebiegu tego dramatu na podstawie przeprowadzonych przez policję dochodzeń, możemy podać następujące szczegóły:

U Jana Hewaka, szewca w realności przy ul. Ormiańskiej 1. 17, mieszkała od 13 b. m. „kąttem“ 19 letnia Janina Seńkowska, służąca, w ostatnich czasach bez zajęcia, która od kilku tygodni utrzymywała stosunek miłosny z 25 letnim Wasylem Czabanem, czeladnikiem szewskim, poznawszy się z nim na zabawie domo-

wej u pewnego dozorecy realności przy ul. Leona Sapiehy. Miłości ich nie zamąciła żadna chmurka aż do niedzieli, 13 b. m. Od tego dopiero dnia wynikły między kochankami kłótnie, a powodem ich było to, że Seńkowska chciała iść w ubiegłą niedzielę na wieczorek z tańcami, który miał się odbyć w pewnym stowarzyszeniu. Ponieważ Czaban nie chciał jej na to pozwolić, Seńkowska oświadczyła mu, że zrywa z nim wszelkie stosunki. Gdy wszelkie przedstawienia Czabana, zmierzające do wzajemnego pogodzenia się, nie odniosły skutku ani w poniedziałek, ani też wczoraj rano podczas dłuższej przechadzki, odbytej razem po ulicach miasta, postanowił Czaban zemścić się krwawo na kochance.

W tym celu przybył o godzinie 1 po południu ponownie do mieszkania Seńkowskiej i zażądał od niej zwrotu czarnej sukni, którą jej kupił. W chwili, gdy Seńkowska, wyjąwszy suknię z kufra, chciała ją Czabanowi oddać, ten dobył nagle z kieszeni paltota ostry noż szwajski i ugodził nim kochankę w lewą pierś. Ranna Seńkowska wybiegła z krzykiem na dziedziniec realności i tu padła pod oknami ślusarskiego warsztatu p. Józefa Robotyckiego.

Morderca widząc leżącą Seńkowską na ziemi, podbiegł ku niej i począł ją kopać w plecy. Dopiero, gdy na krzyk Seńkowskiej zbiegli się mieszkańcy tej realności, zaprzestął Czaban znęcania się nad swą ofiarą i chciał zbiec. Schwytano go jednak i oddano w ręce policyi.

Do ciężko rannej Seńkowskiej wezwano pogotowie Towarzystwa ratunkowego, wszelkie jednak zabiegi lekarskie pozostały bez skutku, gdyż Seńkowska wzięła niebawem ducha. W obec tego zwłoki jej odstawiono do kostnicy Zakładu medycyny sądowej.

Morderca przesłuchany na policyi, przyznał się do zbrodni, podając zarazem, iż zbrodni dokonał po głębszym namyśle.

(△) **Wypadki na budowach.** Dziś rano w nowym domu przy ul. Słonecznej 1. 33 zawalił się balkon na II piętrze w chwili, gdy stał na nim murarz Kozerski. Nieszczęśliwy człowiek uległ tak silnym obrażeniom wewnętrznym, że stracił zupełnie przytomność i w takim stanie odwieziono go do szpitala powszechnego. Drugi wypadek wydarzył się w nowym domu przy ul. Łokietka. Usunął się tam gzyms, a następnie rusztowanie na II piętrze, przy czym spadł na bruk cieśla Jan Kozak, potłukł się i zламаł kilka żeber. Odstawiono go do szpitala powszechnego.

— **Ofiary.** Dla Zofii Goł., ośmiesięciodwuletniej staruszki, wdowy po wybitnym publicyście i działaczu społecznym, złożył w Administracji *Gazety Lwowskiej* personal Oddziału rachunkowego Wydziału krajowego, kwotę 31 koron.

† **Zmarli** w ostatnich dniach: we Lwowie, Michalina Deszbergowa, wdowa po prywatyście, w 48 r. życia; Jerzy Kohut, majster blacharski, w 69 r.; Marya Brodakiewiczowa, wdowa po aktuariuszu podatkowym, w 76 r. życia; Jan Chmielowski, urzędnik Tow. wzajemnych ubezpieczeń w Krakowie, w r. życia; Marya Hankiewiczowa, zakonnica SS. Ormianek Łacińskich, w 65 r. życia; Józefa Szokalska, wdowa po urzędniku kolei państwowych, w 66 r. życia; Wojciech Polański, funkcjonaryusz kolei państw., w 55 r. życia; Katarzyna Wierzbicka, wdowa, w 67 r. życia.

w Stopnicach szlacheckich, Stanisław Potocki, właściciel dóbr ziemskich, wiceprezes Rady powiatowej w Limanowej, w 52 r. życia; w Tarnowie, Apolonia Freund, siostra s. p. dr. Augusta Freunda, profesora Politechniki lwowskiej, w 69 r. życia.

w Przeworsku, Leon Rudzki, prokurzysta i dysponent Towarzystwa cukrowniczego w Przeworsku;

w Krakowie, Eugenia z Gryglewskich Tobiczkyowa, żona profesora gimnazjum realnego w Łańcucie, w 39 r. życia;

w Samborze, Jan Trzaska, radca skarbowy.

— **Sprawa adwokata krakowskiego dr. Seinfeldy.** Z Krakowa donoszą: Sędzia śledczy zarządził odbycie rewizji w kancelarii uwięzionego adwokata dr. Seinfeldy. Przeprowadzono ją wczoraj. Była ona w związku z działalnością dr. Seinfeldy w sprawie przemiany fabryki Zieleniewskiego w Towarzystwo akcyjne.

— **Publiczny przetarg.** Dnia 22 listopada 1910 o godz. 9 odbędzie się w magazynach towarowych na stacji w Przemysłu publicznego przetarg niepodjętych towarów, jako to: likiery, wódka, wino, ocet, oliwa, konserwy, zapalki, mydło, maszyny do szycia, siczakarnie, walce, rowery, narzędzia rolnicze, kółka, naczynia, szkła, batogi, szpagat, bucki, suknie, towary bławatne itp.

— **Wychodźstwo do Ameryki.** W miesiącu październiku wyjechało z Austrii i Węgier przez Tryest do Ameryki Północnej 1166, do Ameryki Południowej 1068 osób, razem 2234. W porównaniu z październikiem r. 1909 liczba wychodźców zwiększyła się o 494.

— **Samobójstwa ucznia.** W szkole handlowej w Czerniowcach uczeń Panecki podczas paury odebrał sobie życie wystrzałem z

rewolweru. Powodem targnięcia się na życie była niekorzystna klasyfikacja.

— **Przejechanie przez pociąg.** Do *Prager Tagblatt* donoszą z Młodego Bolesławia, że onegdaj w pobliżu dworca kolejowego szli torem żandarm i trzej kolejarze. Z powodu burzy nie słyszeli oni, że nadjeżdża pociąg pociąg i jeden z kolejarzy zginął na miejscu, dwaj pozostali odnieśli ciężkie obrażenia.

— **Defraudacja i oszustwa w Kasie oszczędności w Dunareana.** Z Temeszwaru donoszą: Dyrektora Kasy oszczędności z Dunareana, proboszcza tej gminy, kasyera i buchaltera aresztowano. W kasie wykryto brak 52.000 kor., a w księgach liczne nierawidłowości.

— **Ofiary burzy.** W poniedziałek szalała w porcie w Poli straszna burza i wiatr „Bora“. Fala morska załaziła czółno torpedowe marynarki wojennej austro-węgierskiej i strąciła z pokładu trzech majtków. Jednego z nich uratowano, dwaj inni utonęli.

— **Z prasy.** Ukazało się w Petersburgu czasopismo polskie p. t. *Nasze Życie*, wydawane i redagowane specjalnie przez młodzież i dla młodzieży.

— **Eksplozja.** W szybie „Jda“ kopalni „Jerzy“ w Bytomiu zdarzył się wczoraj wybuch dynamitu. Dwaj robotnicy zginęli, dwaj zostali śmiertelnie zranieni, a wielu lekko.

Kronika prowincjonalna.

§ Najbliższe postoje Wystawy ruchomej Ligi Pomocy przemysłowej, połączone z wykładami o przemysle krajowym, ilustrowanymi obrazami świetlnymi, odbędą się w miesiącach listopadzie i grudniu b. r. w powiecie krośnieńskim w następujących miejscowościach: Dukla 25 i 26 XI (wiec 26), Lubatowa 27 i 28 XI (wiec 27), Iwonice 29 i 30 XI (wiec 30), Targowiska 1 i 2 XII (wiec 2), Krośnice 3 i 4 XII (wiec 4), Korczyn 5 i 6 XII (wiec 6), Odrzyżko 7 i 8 XII (wiec 8), Potok 9 XII (wiec 9), Krasno 10 i 11 XII (wiec 11), wykłady zaś o przemysle z obrazami świetlnymi dnia 27 XI w Rogach, 4 XII w Kombornii, 8 XII w Węglówce, 11 XII w Zręcinie.

Kronika zagraniczna.

* **Sirocco** w Rjece. Nocy onegdajszej i ubiegłej sirocco wyrządził w porcie i na wybrzeżu w Rjece wielkie szkody. Także kilka okrętów i jedna latarnia morska zostały uszkodzone. Huragan wyrządził 7 wagonów kolejowych, a wykołał 10 wagonów. Wielkie zapasy drzewa wpały do morza. Także w Abbazy burza wyrządziła wielkie szkody.

* **Krwawe starcie robotników.** Wczoraj w nocy — jak donoszą z Essen nad Renem — przyszło w Rodenbeck do starcia między robotnikami zagranicznymi a miejscowymi, przy czym zabito jednego Rumuna, a ciężko zraniono jednego robotnika z Austrii.

* **Katastrofa na morzu.** Z Suchum (na wschodnim wybrzeżu Czarnego morza) donoszą: Orkan rozbił nawną kłodę, trzech ludzi utonęło.

* **Katastrofa kolejowa.** Na granicznej stacji w Portugalii, w Asumal, najechały onegdaj na siebie z powodu złego ustawienia zwrotnicy dwa pociągi. Obie lokomotywy zupełnie zniszczone. 10 osób zginęło, wiele odniosło ciężkie rany.

Zaćmienie księżyca.

Dzisiejsze, zupełne zaćmienie księżyca, widzialne u nas, rozpocznie się o godz. 11 m. 44 w nocy. Zjawisko to należy do dosyć niezwykłych, ostatnie bowiem zupełne zaćmienie księżyca, widzialne u nas, przypało w d. 27 grudnia 1898, a więc przed laty mniej więcej 12.

Warunki, wśród których takie zaćmienie przychodzi do skutku znane są wszystkim. Niemniej jednak warto zwrócić uwagę na pewne szczegóły. Ponieważ średnica słońca jest 209 razy większa od średnicy ziemi, cień więc naszej planety ma kształt stożka kończącego się punktem wierzchołkowym w odległości $3\frac{1}{2}$ razy dłuższej, niż oddalenie księżyca od ziemi.

Droga księżyca prowadzić może przez partycję zacienioną przestrzeni dalej lub bliżej od środka cienia i im bliżej, tym dłużej trwa też zaćmienie. Tym razem księżyc przesunie się przez cień w odległości równej prawie średnicy jego tarczy od centrum cienia. W całkowitem więc zaćmieniu pozostawać będzie księżyc niezbyt długo — w każdym razie dość długo, by napatrzeć się można do syta temu widownisku, bo przez 52 minuty.

Dla mieszkańca księżyca, gdyby kto tam zamieszkał, przedstawiliby się musiało zaćmienie naszego trabantu, jako zaćmienie słońca.

Dla astronomii zaćmienie księżyca nie przedstawia zbyt wielkiego interesu.

Dzisiejsze zaćmienie, o ile dopisze pogodą, (na co niestety wcale nie zanosi się w obecnej chwili) ma bardzo sprzyjające warunki, księżyc bowiem znajdować się będzie w chwili zaćmienia wysoko na niebie tak, że obserwacja nie będzie przedstawiać żadnych trudności. Oczywiście dla spiochów pora zaćmienia wypadnie nieco późno; rozpocznie się ono bowiem, jak już zaznaczyliśmy, o godz. 11 m. 44 w nocy wedle czasu średnio-europejskiego. Cień ziemi wtargnie na księżyc niemal w samej połowie wschodniego rąbka jego tarczy. O godz. 12 m. 55 nastąpi zaćmienie zupełne. Jak wiadomo tym, którzy widywali już zaćmienia księżyca, księżyc na czas zaćmienia bynajmniej nie staje się niewidzialnym, lecz tylko przybiera barwę ciemno-miedzianą. Pochodzi ona także od promieni słonecznych, nie bezpośrednich wpawdzie, jeno tych, które musnąwszy brzeg globu ziemskiego wpadają w atmosferę ziemi, tracąc swe cząstki błękitne i zielone, a następnie od atmosfery ziemskiej odbite, dostają się na księżyc.

Kto zresztą do obserwacji użyje teleskopu przekona się, że miedziana barwa zaćmionego księżyca bynajmniej nie jest jednostajna, lecz ma nałot różnych barw, nawet odcienia zielonawe i niebieskawe, układające się w przedziwną mozaikę. Na to właśnie zwrócić należy główną uwagę przy podglądaniu zaćmionego księżyca przez teleskop, jesto bowiem stanowczo najbardziej zajmujący czynnik niezwyklego zjawiska.

Księżyc wychodzić rozpocznie ze sfery zaćmiennej o godz. 1 m. 47. O godz. 2 m. 58 będzie już jaśniał napowrót w pełnym blasku.

Notatki literacko-artystyczne.

Z teatru donoszą: „Głupi Jakób“ Tad. Rittnera przyjęty z wielkim na premierze powodzeniem, grany będzie dziś w poniedziałek. Pna Wilhelmina Rollówna, debiutuje jutro w „Krysi leśniczance“ w roli Krysi. Debiut młodziutkiej uczenicy pani Pawlików-Nowakowskiej budzi niezwykle zaciekawienie. Sensacyjne „Igraszki Jej Ekscelencyi“ grane znów będą pojutrze po raz trzeci, następnie po niedzielę w piątek po raz czwarty. W sobotę po południu powtórzone zostanie dla młodzieży szkolnej „Ludwik XI“ z p. Żelazowskim, a zaś wieczorem przepiękne „Opowieści Hoffmanna“ z pnią Ireną Bohuss, Jadwigą Lachowską, Stanisławą Makusz-Siebauerową, T. Łowczyńskim, Adamem Okońskim w głównych partjach. „Manru“ ze znakomitym artystą Al. Bandrowskim i Ireną Bohuss, dany będzie w niedzielę wieczorem; po raz 6, po pol. G. Zapolskiej „Panna Maliczewska“. W przyszłym tygodniu we środę wznowioną zostanie wysmienita komedia Kisielskiego „Karykatury“. We czwartek 24 bm. pierwsze przedstawienie prologu z trylogii Pierścienia Nibelunga „Złoto Reu“ R. Wagnera, z udziałem pp. Ireny Bohuss, Hel. Oleskiej, Jadw. Kachowskiej, Mat. Lewickiej, Zofii Tarnawskiej, Al. Bandrowskiego, Ad. Okońskiego, St. Tarnawskiego, J. Szymańskiego, Ad. Dobosza, Wł. Paszkowskiego, B. Sulikowskiego i L. Jelińskiego. Próby odbywają się z całym aparatem scenicznym, dyryguje p. Ribera, reżyseruje p. Okoński.

Repertuar teatru miejskiego we Lwowie.

We środę po raz drugi „Głupi Jakób“, komedia w 3 aktach T. Rittnera.

We czwartek po raz 22-gi „Krysi leśniczanka“, operetka w 3 akt. Jerzego Jarno; debiut Wilhelminy Rollówny w roli tytułowej.

W piątek po raz 3-ci „Igraszki Jej Ekscelencyi“, komedia w 3 aktach Zoe Jekieleśówny i R. Straussa,

W sobotę, o g. 3 po południu dla młodzieży szkolnej „Ludwik XI“, tragedia w 5 aktach K. Delavigne; z p. Żelazowskim w roli tytułowej.

W sobotę, o godzinie pół do 8 wieczorem, „Opowieści Hoffmanna“, opera fantastyczna w 4 aktach, Jakóba Offenbacha; występ Ireny Bohuss, Jadwigi Lachowskiej, Stanisławy Makusz, T. Łowczyńskiego i A. Okońskiego.

W niedzielę, o godz. 3-30 po południu „Panna Maliczewska“, sztuka w 3 aktach G. Zapolskiej.

W niedzielę, o godz. pół do 8 wieczorem „Manru“, opera w 3 aktach Alfr. Nossiga, muzyka I. J. Paderewskiego; gościnny występ Aleksandra Bandrowskiego i Ireny Bohuss.

W poniedziałek, po raz 3-ci „Głupi Jakób“, komedia w 3 akt. T. Rittnera.

Repertuar teatru miejskiego w Krakowie.

We czwartek, 17 listopada. „Szkoła“, sztuka w 4 aktach Zygmunta Kaweckiego.

W piątek, 18 listopada. „Panna Maliczewska“, sztuka w 3 akt. G. Zapolskiej.

W sobotę, 19 listopada. „Oblubienica morsa“, sztuka w 5 aktach H. Ibsena.

W niedzielę, 20 listopada. „Balladyna“, tragedia w 5 akt. J. Słowackiego.

W poniedziałek, 21 listopada. „A Pipa tańczy“, baśń huty szklanej w 4 aktach G. Hauptmana.

OSTATNIA POCZTA.

— Najj. Pan przyjął d. 14 b. m. odwołanego ambasadora rosyjskiego Leona hr. Urusowa na uroczystej audyencji pożegnalnej.

— Nowy poseł bułgarski u Najw. Dworu w Wiedniu, Iwan Salabaszew, złożył d. 14 b. m. wizytę P. Ministrowi spraw zagranicznych, hr. Aehrenthalowi.

— Serbski minister spraw zagranicznych, Milovanovic, złożył na wczorajszym posiedzeniu Skupczyny oświadczenie w odpowiedzi na interpelację posła Gerasimowicza co do stanowiska rządu serbskiego wobec hr. Forgacha. Minister powiedział, że oświadczenie austro-węgierskiego P. Ministra spraw zagranicznych w Delegacji austriackiej, iż Rząd austro-węgierski za pośrednictwem posła serbskiego w Wiedniu wyraził wobec rządu serbskiego życzenie, aby hr. Forgach pozostał w Belgradzie, o ile minister pamięta, może odnosić się tylko do r. 1909, kiedy to po ukończeniu przesilenia aneksyjnego w prasie rozpowszechniono pogłoskę, że hr. Forgach nie może pozostać w Belgradzie, bo stanowisko jego wobec rządu serbskiego stało się niemożliwe. Przy tej sposobności urzędowo stwierdzono, że rząd serbski z tą kampanią nie ma nic wspólnego. Poseł serbski Simic pismem z d. 10 listopada b. r. uzupełnił to w tym kierunku, że podczas swego pobytu w Belgradzie w r. z. zapytał się, o ile owe pogłoski przez prasę notowane są prawdziwe i że otrzymał odpowiedź, iż rząd serbski z tą kampanią nie ma nic wspólnego i nie pragnie zastąpienia hr. Forgacha inną osobistością. Simic po powrocie do Wiednia przedstawił to hr. Aehrenthalowi.

Poseł Gerasimowicz oświadczył, że odpowiedź ta nie wystarcza wobec oświadczenia hr. Aehrenthala i że jej nie przyjmuje do wiadomości. Wyraził też zdziwienie, że gdy wszyscy Serbowie pragnęli usunięcia hr. Forgacha, rząd serbski tego życzenia nie wyraził.

Następnie Skupczyna przeszła do porządku dziennego nad odpowiedzią ministra spraw zagranicznych i przystąpiła do obrad nad traktatem handlowym z Austro-Węgrami.

Minister handlu Proticz wywołał, że nowy traktat zasadniczo odpowiada traktatowi z r. 1903, ale lepiej strzeże fiskalnych interesów Serbii. Minister zalecił przyjęcie traktatów.

— Wczorajsze uroczyste zebranie katolickiego Stowarzyszenia szkolnego na Austrię w Wiedniu przyjęło jednomyślnie rezolucję z protestem przeciw mowie burmistrza Rzymu Nathana z 30 września b. r. Stowarzyszenie wyraża Papieżowi głębokie współczucie z tego powodu i zapewnia o swej niezłomnej wierności i bezgranicznym przywiązaniu do Ojca św.

— Według informacji *Agencji Petersburskiej* doniesienie dzienników o zamierzonej jakoby podróży kierownika ministerstwa spraw zagranicznych Sazonowa do Paryża, Londynu i Wiednia jest zupełnie bezpodstawne. Sazonow wcale nie zamierza w bliskiej przyszłości wyjechać z Petersburga.

— Włoska Izba deputowanych zbierze się dnia 29 b. m. na obrady. Sesię tej oczekują z wielkim zajęciem, gdyż minister margrabia di San Giuliano po raz pierwszy od czasu objęcia urzędu wystąpi z wyczerpującym *exposé* o polityce zagranicznej.

— Król Jerzy grecki, przyjmując jednego z deputowanych na posłuchaniu, oświadczył, że gotów jest ustąpić, jeśli także nowa Izba nie przeprowadzi dzieła reformy, ufa jednak, iż Venizelos zadania tego dokona.

— *Agencja Tel.* ateńska donosi, iż z Macedonii i Tessalii nadchodzą codziennie wiadomości o prześladowaniu ludności chrześcijańskiej przez żołnierzy i funkcjonariuszy tureckich, wysłanych do przeprowadzenia rozbrojenia ludności. Komisya z Monastyr w miejscowości Tregan uwięziła dwu księży, trzech rolników, nad którymi w straszny sposób znęcano się. Muterszaryf z Serreni uwięził w miejscowości Dżumaja trzech notablów, nad którymi tak się znęcano, iż kiedy na drugi dzień wypuszczono ich na wolność, nie mogli chodzić.

Z Salonik nadchodzi wiadomość, że komitet młodoturecki tworzy drużyny, które mają grasować w Macedonii. Z Ellasony donoszą, iż Kryzimak w Greben zamierza utworzyć czety, z którymi chce wpaść do Macedonii i Tessalii. Greckie władze greckie otrzymały rozkaz pilnego stróżowania nad granicą.

Agencja ateńska dodaje, że wiadomości te wywołały wśród ludności greckiej wielkie zaniepokojenie.

SEJM.

(112 posiedzenie I. sesji IX. peryodu).

Lwów, dnia 16 listopada.

Dzisiejsze posiedzenie Sejmu otworzył JE. P. Marszałek krajowy Stanisław hr. Bardeni o godzinie 9 m. 27 przed południem.

Przed przystąpieniem do porządku dziennego odczytali sekretarze wniesione petycje, oraz zgłoszone wnioski.

Wnioski:

Pp. dr. Kozłowski, dr. Leo, Stapińskiego i tow. w sprawie budowy dróg wodnych.

P. T. Cieńskiego i tow. o upaństwowienie gimnazjum realnego i seminarium nauczycielskiego męskiego, utrzymywanych przez Tow. „Szkoły ludowej“ w Białej.

Interpelacje:

P. Sodomory i tow. w sprawie założenia kasy Raiffeisena w Różdzałowie.

P. dr. Korola i tow. w sprawie zarządzenia starostwa w Bóbrce w przedmiocie poboru wojskowego.

Z kolei odczytali sekretarze oświadczenie posłów polskich na protest posłów ukraińskich przeciw legalności obrad na posiedzeniu z dnia 14 b. m. i protest posłów ukraińskich przeciw legalności obrad na posiedzeniu w dniu wczorajszym.

JE. P. Marszałek krajowy: Przystępujemy do porządku dziennego: do dalszej dyskusji nad budżetem. Głos ma p. dr. Bandrowski.

W tej chwili (godzina 9:35) rozpoczyna się koncert posłów ukraińskich.

P. dr. Bandrowski wyraziwszy na wstępie swego przemówienia ubolewanie, że od szeregu lat nie było w Sejmie dyskusji szkolnej z wielką szkodą dla sprawy, zajmował się następnie obszernie obecnym stanem szkolnictwa ludowego w Galicji. W szczególności podniósł mowca, że w naszym kraju jest jeszcze 630 gmin, a zatem przeszło 10 proc. bez szkół, poczem wykazywał, że na 5019 czynnych szkół 4603 jest najniższego typu, na 13.091 klas jest etatowych 8763, nadetatowych 4228. Te dane — zdaniem mowcy — dowodzą, że w naszym szkolnictwie dużo jest jeszcze do zrobienia i że znacznych oświadczeń finansowych będzie potrzeba, aby temu stanowi zaradzić. W dalszym ciągu przytoczył mowca, że na 1.200.000 dzieci w wieku szkolnym od 6—12 lat, uczęszcza do szkół tylko 985.000, od 12—15 lat na naukę dopełniającą uczęszcza 190.000, czyli razem 1.700.000 dzieci; w wieku od 6—15 lat nie uczęszcza do szkół przeszło 500.000. 551 szkół znajduje się w lokalach najetych, 1107 w lokalach donajetych. Na 5200 budynków szkolnych nieodpowiednich jest 1100, a cyfra ta z roku na rok wzrasta. Wskutek wadliwej — według mowcy — administracji 10 milionowego funduszu na budowę szkół, bardzo wiele budynków nie odpowiada warunkom, nadto fundusz ten jest na wyczerpaniu tak, że cała akcja w przyszłym roku będzie musiała być zastanowiona. Powyższe cyfry dowodzą — zdaniem mowcy — że szkolnictwo nasze chlubi się swym stanem nie może i domaga się coraz wyraźniej i natężniej, by w sprawę tę włączyć i nawet znacznymi ofiarami pieniężnymi do sanacji przystąpić.

Omówiwszy z kolei niedostateczne w dzisiejszych czasach płace nauczycieli szkół ludowych, podniósł mowca, iż w niedługim czasie będzie musiał Sejm przystąpić do polepszenia bytu nauczycieli. Konieczne jest przedewszystkiem zniesienie IV. klasy płac, oraz reforma pięciocielei.

W dalszym ciągu zaznaczył p. dr. Bandrowski, że ogólne wrażenie z całego stanu szkolnictwa nie jest zbyt pocieszające. Z uwag bowiem sprawozdania komisji szkolnej okazuje się — zdaniem mowcy — że skuteczność nauki na ogół jest nieodpowiednia i że nadzieje przywiązane przez ogół społeczeństwa do szkoły ludowej w wielkiej części zostały zawiedzione.

Następnie omawiał mowca braki w seminarjach nauczycielskich i niezwykle wielką liczbę suplentów w gimnazjach i szkołach realnych, poczem poruszył sprawę dalszego kształcenia się nauczycieli w ciągu służby nauczycielskiej za pomocą udzielania im stypendyów.

Z kolei przeszedł mowca do omówienia państwowych Szkół przemysłowych i podniósł, że działają nażytek przemysłu krajowego. Mowca zalił się tylko, że w ostatnich latach abiturjenci wyższych szkół przemysłowych spotykają się z coraz większymi trudnościami co do otrzymania posad w zakładach przemysłowych naszego kraju.

Powodem tego jest fakt, że mimo znacznych subwenyji, jakie od kraju otrzymuje wiele zakładów przemysłowych, zatrudniają one siły obce.

Następnie zastanawiał się mowca nad działalnością szkół zawodowych i krajowych szkół przemysłowych. Co do tych ostatnich wyraził p. Bandrowski zdanie, że nie stoją one na wysokości zadania. Dzieje się to z powodu nienależytego ich wyposażenia, lub

złego umieszczenia. Szkoły te należałoby, zdaniem mowcy, przenieść w centra przemysłu z miejsc, w których obecnie są jakby odcięte od świata.

Zaznaczywszy w dalszym ciągu swego przemówienia, że organizacja Rady szkolnej krajowej nie odpowiada dzisiejszym potrzebom i stanowczo przerasta jej siły, dotknął w końcu jeszcze mowca sprawy reformy wyborczej. Przedstawił w szczególności w krótkości stanowisko stronnictw demokratycznych w tym względzie, wyraził żal, że komisyja nieustająca sprawy prawie całkiem nie posunęła naprzód, oraz zaznaczył dążenie stronnictw demokratycznych w tej sesji do wytworzenia atmosfery sprzyjającej doświadczeniu do skutku kompromisu. Ponieważ — kończył p. dr. Bandrowski, obstrukcyja ruska, kto wie, czy nie utrudni rychłego przyjścia do skutku reformy wyborczej, która posunęłaby bądź co bądź sprawę zdemokratyzowania Sejmu o ważny krok naprzód, obowiązkiem przeto tem większym jest stronnictw polskich, aby uczyniły wszystko, co do nich należy, celem dania wskazówki komisji nieustającej przez uchwalenie proponowanej rezolucji, bo może to dać nadzieję, że reforma przyjdzie do skutku i że następny Sejm rozpocznie prace wśród warunków sprzyjających dodatniej działalności.

P. dr. Pilat polemizował z przemówieniami pp. dr. Battaglii i Wasunga. Na zarzut pierwszego posła, iż Bank krajowy znajduje się w posiadaniu znacznej ilości papierów własnej emisji i nie jest w stanie ich się pozbyć, oświadczył mowca, iż p. dr. Battaglii powinny być znane trudności w lokowaniu papierów wartościowych za granicami Państwa. U nas — mówił dr. Pilat — kapitalizacja nader powoli wzrasta, tak, że nasze papiery musimy w dość znacznej ilości lokować zagranicą.

Ztąd to oczekiwanie na stosowną chwilę, bo łatwo papiery umieścić, ale trudno po dobrej cenie. Na dalszy zarzut p. Battaglii, że Bank krajowy nie używa pożyczek gotówkowych, podniósł p. dr. Pilat, że skoro tylko pożyczki gotówkowe zostały zaprowadzone, liczba ich tak zaczęła wzrastać, iż Bank widział się zmuszony przedsięwziąć kroki, by granice nie zostały przekroczone. Bank krajowy zresztą nie może całej gotówki umieszczać w długoterminowych kredytach.

Na zarzut trzeci p. Battaglii, że w Banku krajowym wkładki oszczędnościowe nie dość silnie rosną, przypomniał mowca, że Wydział krajowy niedawno przedłożył Sejmowi wniosek o podwyższenie gwarancji kraju na wkładki oszczędnościowe Banku kraj., co jest najlepszym dowodem, że wkładki te rosną i to dość znacznie. Rosłyby one jeszcze bardziej, gdyby został podwyższony procent, czego jednak Bank krajowy, ze względu na nieuniknione z tego powodu ogólne podwyższenie stopy procentowej w kraju, uczynić nie może.

Przeszedłszy z kolei do zarzutów p. Wasunga, zauważył p. dr. Pilat, że zarzut tego posła o bezplanowości i braku inicjatywy III. departamentu Wydziału krajowego jest niesłuszny, jeżeli weźmie się pod uwagę cały szereg przedłożeń tego departamentu. Na poparcie swego twierdzenia przytoczył mowca liczne prace ustawodawcze III. departamentu jak: ustawę o włościach rentowych, łowiecką, rybacką, projekty nowel komasacyjnej i działowo-regulacyjnej, ustawę o zmianie §. 68 ust. gminnej, która się staje punktem wyjścia melioracji pastwisk gminnych, oraz podniesienia hodowli i mleczarstwa, oraz niezmiernie ważny projekt uregulowania parcelacji.

Ze spraw organizacyjnych mowca wspomina o organizacji i rozszerzeniu biura mleczarskiego, o spółkach mleczarskich, których powstało w ostatnich latach ponad 50, o związku spółek mleczarskich, który na targach zagranicznych występuje z naszymi produktami i zyskuje dla nich reputację, podnoszoną przez obecne dzienniki. Dalszym stopniem rozwoju będzie utworzenie centralnej mleczarni z funduszu, przyznanego na wynagrodzenia.

Dalej mowca wspomina o rozwoju opieki nad sadownictwem, o instruktorach, szkołkach, rozszerzeniu zakładu w Zaleszczykach, szkoły na Wólce kapitańskiej, rozszerzeniu szkoły ogrodniczej w Tarnowie, o sprawie gospodarczego wykształcenia kobiet, o projekcie ubezpieczenia bydła, o poruszeniu sprawy zagospodarowania połonin rządowych i t. d. Wszystkie te sprawy i zmiany wyszły z inicjatywy III. departamentu, to też — kończył mowca — może on ze spokojem pozostać ocenę swej działalności Sejmowi.

Z kolei zabrał głos p. dr. Starzyński. Dzisiaj — mówił mowca — jest już prawie oryginalną rzeczą, jeżeli w dyskusji budżetowej mówi się o budżecie. Narazając się jednak nawet na niebezpieczeństwo otrzymania nazwy oryginała, chce przecież choć kilka słów poświęcić budżetowi.

Stoimy wobec faktu, iż od 1 stycznia 1911 kraj będzie miał nowy dochód w kwocie 7.000.000 kor. rocznie z opłat szynkar-skich, a 6.250.000 więcej dochodów z opłaty od piwa, czyli razem 13.250.000 kor. wię-

cej dochodów, a mimo to zamykamy preliminarz budżetu, przyjmując zatrzymanie dodatków do podatków w dotychczasowej wysokości, niedoborem w kwocie 4.481.233 kor. Stoimy dalej wobec faktu, iż cały fundusz propinacyjny w wysokości 20 kilku milionów kor. został już zużyty na pokrywanie krajowych niedoborów i że dzięki ostatniej zaliczce z tego funduszu, udzielonej krajowi na pokrycie niedoboru r. 1910, w kwocie 1.800.000 kor., pozostała krajowi niezuzyta na r. 1910 kwota 1.620.429 kor., której można użyć na częściowe pokrycie deficytu w r. 1911, wskutek czego deficyt ten zmniejsza się do kwoty 2.860.000 kor. i Sejm ma jeszcze tylko troszkę o obmyślenie sposobu pokrycia tej mniejszej kwoty. Stoimy wreszcie i wobec tego przykrego faktu, iż od tak dawna zapowiadana, tak niezbędna i tak usilnie przez nasze ciała reprezentacyjne urzędowana sanacja finansów krajowych nie przysła dotąd do skutku. Skoro jednak można się przecież spodziewać, iż w r. 1911 przyjdzie do skutku podwyższenie podatku od wódki na rzecz krajów koronnych, skoro z mowy JE. P. Marszałka, zagajającej obecną sesję sejmową dowiedzieliśmy się, iż w razie dojścia tego projektowanego podwyższenia do skutku, chociażby od 1 września 1911, nie byłoby w budżecie naszym żadnego deficytu na rok bieżący, mogliśmy się zgodzić w komisji budżetowej na pokrycie tegorocznego niedoboru krótkoterminową bieżącą pożyczką w kwocie 2.860.804 kor. i ten też sposób pokrycia nieoboru pozwalam sobie wysokiej Izbie polecić.

Wobec szybkiego wzrostu naszego budżetu zarówno dzięki wydatkom podnoszącym się automatycznie (jak na szkoły i szpitale), jakoteż wskutek wydatków i wkładów, jakie czynić musimy dla ekonomicznego podniesienia kraju i jego siły podatkowej, oraz dla sprostania naszym cywilizacyjnym, narodowym i politycznym obowiązkom, musi Wysoki Sejm zwracać baczną uwagę na budżet krajowy. by go uchronić przed wykołnieniem, t. j. popadnięciem w chroniczne deficyty. W tym celu muszą się zjednoczyć: dobrze rozumiana i przezorna oszczędność, racjonalne podnoszenie produktywności siły kraju, wreszcie uzdrowienie finansów krajowych częścią na drodze ustawodawstwa państwowego, częścią przez wyszukanie nowych źródeł krajowego dochodu.

Nie chcę przesądzać sposobu, w jaki ta sanacja przez Państwo będzie przeprowadzona, nie przestanę jednak powtarzać, jak już w zeszłym roku przedstawiałem, że jedyną drogą odpowiedzią jest dopomożenie krajom, do zyskania finansowej autonomii i samodzielności, przez oddanie im pewnych źródeł dochodów na wyłączny ich użytek, wskutek czego kraj zyskałby pewną większą samorządność w dziedzinie skarbowej, a jego źródła dochodu, jako niewysysane równocześnie przez Państwo, stałyby się więcej wydatkami i elastycznymi. W żadnym razie nie można więc i nie należy ograniczać tej sanacji jedynie do podwyższenia podatku od wódki i dlatego gorąco polecam wys. Izbie rezolucję, proponowaną powtórnie przez komisję budżetową, a zastrzegającą się przeciw opieraniu całej akcji sanacyjnej na tem jednym źródle. A o ile chodzi wogóle o podatek od wódki, to należy także powtórzyć uchwaloną już w roku zeszłym rezolucję, by cała przyszła podwyżka podatku od wódki, a nie tylko jej część została przeznaczona, podobnie jak w r. 1901, dla skarbow krajowych, tembardziej, że ostatnie przedłożenie rządowe w tej mierze jest niestety niekorzystniejsze dla kraju od wszystkich poprzednich, jak to wykazuje sprawozdanie komisji budżetowej: — Jako możebne źródła nowego samoistnego krajowego dochodu pozwoilibym sobie wymienić dochód z podatku od eksploatacji sił wodnych i z podatku od elektryczności, oraz dochód, jaki można by ciągnąć z domen państwowych, gdyby one zostały oddane krajowi w zarząd i dzierżawę, albo gdyby mogły powrócić na własność kraju za pewną rentą amortyzacyjną, opłaconą Państwu.

To pewna, że gdybyśmy w najbliższej przyszłości nie uzyskali żadnego nowego źródła dochodu prócz wódki, kraj stanąłby po bardzo krótkim szeregu lat wobec alternatywy: wstrzymanie kulturalnej pracy, a więc zastój a nawet cofanie się, albo chroniczny deficyt, czyli droga, wiedząca do bankructwa.

Przechodząc do ogólnej politycznej sytuacji w kraju i Sejmie, nie mogę się otrząsnąć z przykrego wrażenia, o którym chciałbym móż zapomnieć, a którego doznałem widząc, że i niektóre polskie stronnictwa tej wysokiej Izby chwyciły się były abstynencyjnej polityki w komisjach wys. Sejmu, by przyspieszyć w ten sposób załatwienie sprawy, której nikt nie zamierzał odwlekać. Fakt ten wywołał w połączeniu z niektórymi formalnymi wnioskami, w tej wys. Izbie stawianymi, daleko idące, z pewnością nieprzewidziane i niezamierzone następstwa; z jednej strony ośmielił obstrukcyę ukraińską i dodał jej pewności siebie, z drugiej strony doprowadził do sytuacji, z której do-

tań jeszcze niestety nie wybrnęliśmy, tj. do zablokowania uchwalenia ustawy finansowej przez rozprawę nad reformą wyborczą. Chcę wierzyć, że dziś już wszystkie polskie stronnictwa tej wys. Izby oceniają dostatecznie znaczenie stworzonej przez to sytuacji i że umożliwią cofnięcie blokady; tego wymaga bowiem nietylko finansowa gospodarka kraju, ale przede wszystkim godność i powaga Sejmu, a jeżeli gdzie i na jakim polu mienna się solidarność narodowa objawiać, to przede wszystkim tam, gdzie chodzi o prawa, znaczenie i funkcjonowanie tego Sejmu i to w tym wyższym stopniu, im trudniejszym i groźniejszym jest położenie.

Przedewszystkiem zaś pamiętać o tem winni ci, którzy chcą widzieć brak tej solidarności tam, gdzie nietylko tego braku wcale niema, ale gdzie raczej dopatrywałyby się należało dążenia wprost przeciwnego, tj. dążności do skonsolidowania opinii polskiej, więkzości Sejmu, przez odwołanie się od klubów do Koła polskiego sejmowego.

Pod adresem ruskich posłów tej wysokiej Izby chcę tylko wypowiedzieć następujący apel: Panowie mówiliście tu, że gdy wszystkie wasze narodowo-polityczne żądania i aspiracje zostaną przez nas zaspokojone, będziecie walczyć wraz z nami o możebne rozszerzenie autonomii tego kraju; ja wam odpowiadam:

Pomóżcie nam do wydatnego rozszerzenia autonomii tego kraju, a wtedy daleko łatwiej będzie zaspokojenie tych waszych aspiracji, które będą miały cechę uprawnionych i sprawiedliwych. Niech umilkną z waszej strony te głosy, które chcą opierać przyszłość tego kraju na niedającej się zrealizować i niemożliwej do przeprowadzenia autonomii narodowościowej, a tem bardziej te, które nawołują do podziału tego kraju i do odrębnej autonomii jego części wschodniej i zachodniej, do mylnego uważania wschodniej części za czysto ruską, gdyż tak nie było, nie jest i nigdy nie będzie. A mówię o tych głosach, bo ja słyszałem niedawno i słyszałem otwarcie wypowiedziane twierdzenia, iż stan rzeczy, do którego ma prowadzić przygotowana obecnie reforma wyborcza, ma być tylko etapem poprzednim, przejściowym, mającym prowadzić do tamtej wielkiej aspiracji, t. j. do podziału kraju.

Nie żądajcie od nas, byśmy uważali Galicję za coś innego, jak za jednolitą całość, w której jest miejsce i dla Rusina i dla Polaka, za część ziemi, która oderwana od Polski, a przyłączona do Austrii stanowi tu pewną historyczno-polityczną indywidualność na mocy swej dziejowej przeszłości całego cywilizacyjnego i narodowego rozwoju. Jeżeli panowie zgodzicie się stanąć wraz z nami na tym wspólnym gruncie i szczerze, a skutecznie dopomagać nam do wywalczenia dla tego wspólnego kraju szerokiej autonomii i samorządu, będziecie mieli widoki daleko skuteczniejszego zadośćuczynienia naszym dążeniom i żądaniom, gdyż wtedy stanęmy się obustronnie dość silni i będziemy mogli załatwiać nasze sprawy bez żadnego nacisku z góry i bez żadnych pośredników czy maklerów, mniej lub więcej uczciwych, a będziemy mieli zarazem pewność, że na cokolwiek się zgodzimy, wyjdzie to tylko na korzyść waszą, a nie na korzyść jakichś wrogich naprawdę i wam i nam czynników trzecich, czy to wewnątrz tego Państwa, czy zewnątrz.

Wartość autonomii i ustawodawstwa, sądzę, że sami uznajecie, gdyż niedawno słyszałem z ust jednego z waszych polityków, że rzeczywiście ustawodawstwo krajowe sięga coraz głębiej w nasze życie. Stając na wspólnym z nami gruncie autonomicznym, mieliście panowie piękną rolę do odegrania i bez przesady historyczną misję do spełnienia na szerszej arenie parlamentu wiedeńskiego.

Dawny centralizm zbankrutował tam zupełnie, czują to wszyscy, choć mało kto ma odwagę jawnie to przyznać. Nawet ostatni wysiłek ratowania go i zgalwanizowania niejako przez parlament, wybrany na zasadzie czteroprzymiotnikowego prawa wyborczego, a więc przez środek bardzo podatny do podtrzymania centralizmu, zawiodł zupełnie, jak tego dowodzi codzienny przebieg obrad Rady państwa, a nawet czeszy Niemcy uznali, że punkt ciężkości sporu narodowościowego leży w Pradze, a nie w Wiedniu i że tylko w Pradze ugoda narodowościowa może być robiona, jak również ugoda na Morawach robiła się nie w Wiedniu, lecz w Bernie, ugoda krańska w Lublanie, a ugoda włosko-niemiecka z pewnością nie gdzie indziej zrobiona będzie, jak w Innsbrucku.

Wobec tego bankrutwa systemu centralistycznego, wasza rola w Wiedniu jest wskazana sama przez się. Zapomnijcie o tem, że lubiliście na tamtej arenie swoje żale przeciw nam rozciągać i Rząd centralny na rozjemcę wzywać, a stańcie obok nas i dopomóżcie do wytworzenia silnej i zwartej więkzości autonomicznej antycentralistycznej w Izbie poselskiej.

Będziecie mieli przez to zastępcę i oddacie także przysługę Państwu, skierowując

jego ustrój na właściwe tory; oddacie przez to przysługę sobie samym i nam, gdyż od takiej autonomicznej Izby poselskiej zdołamy uzyskać razem z wami wydatne rozszerzenie naszej autonomii, a my wtedy choćby z wdzięczności dla was będziemy daleko więcej skory do przyznania wam wszystkiego nawet w obfitej mierze, aniżeli możemy być dzisiaj.

Czegoż bowiem świadkami jesteśmy obecnie? W Wiedniu główną panów zasadą polityczną jest znajdować się zawsze w obozie przeciwnym, aniżeli Koło polskie, choćby kosztem własnego przekonania i własnych interesów. W kraju wołanie o autonomię narodowościową, o rozdział prowiny, metoda terrorystyczna w kraju po za Sejmem, a postępowanie wręcz anarchistyczne w Sejmie, tak, że mimowoli musi się nasuwać pytanie: czy niema już środków prawnych na to gwałcenie regulaminu, którego się panowie waszym nieharmonijnym koncertem dopuszczacie, czy niema już sposobu przeszkodzenia temu poniewieraniu naszego wspólnego Sejmu? Póki tedy panowie zajmujecie stanowisko nietylko nieprzejednane, ale wprost nielegalne, nie dziwcie się, że my tylko sami rozstrzygać będziemy o tem, co uważamy za sprawiedliwe i dobre w waszych sprawach i odnośnie do waszego narodu dziać, a nie będziemy z wami się naradzać.

Ale radzę i proszę was, wejdźcie w siebie i pójźcie za hasłem, które ja dziś w stuletnią rocznicę narodzin wielkiego autonomisty, serdecznego przyjaciela wszystkich ludzi i miłośnika ludzkości Franciszka Smolki ponownie wywieszam, podtrzymajcie sztan-dar, który równocześnie podnoszę, pomóżcie w parlamencie do oparcia tego Państwa na jedynie naturalnych i zdrowych autonomicznych podstawach, pomóżcie nam do wywalczenia rozległej autonomii Galicji, a oddacie przez to samym sobie największą przysługę, czego wam i nam z serca życzę, jako człowiek, który kocha zgodę i spokój, a walczy tylko tyle, ile musi. (Oklaski).

Następny mowca p. Maryewski przechodząc poszczególnie rubryki budżetu, domagał się przyznania posłom na Sejm krajowy biletów wolnej jazdy koleją, poczem dłuższy ustęp swego przemówienia poświęcił omówieniu szpitalnictwa krajowego, żądając pomnożenia i rozszerzenia szpitali i tworzenia sanatoryjów dla chorych na gruźlicę. Z kolei omawiając dalsze rubryki budżetu, podniósł p. Maryewski potrzebę zakładania domów podzrunków i dla nieuleczalnych, a przeszedłszy do rubryki, traktującej o wydatkach na oświatę, żalił się na zły kierunek wychowania w szkołach średnich. W końcu podniósł mowca potrzebę wykonania sankcjonowanej już ustawy o budowie kanałów wodnych.

JE. P. Marszałek krajowy: Ponieważ dyskusja budżetowa odbywała się na 8 posiedzeniach, które trwały ponad 5 godzin, przeto uznaję dyskusję nad całym budżetem i nad ustawą finansową, jako zamkniętą w myśl § 18 regulaminu sejmowego. Zarazem proszę p. sprawozdawcę o odczytanie ustawy finansowej.

P. Leon hr. Piniński w zastępstwie generalnego sprawozdawcy odczytał ustawę finansową następującej treści:

I. Na rok 1911 ustanawia się wydatki funduszu kraj. w sumie 63,356.178 koron, a dochody własne tego funduszu w sumie 39,179.349 koron.

II. 1. Na pokrycie niedoboru funduszu krajowego w r. 1911, pobierany będzie dodatek do państwowych podatków bezpośrednich, a mianowicie:

a) dodatek do państwowego podatku gruntowego, do państwowego podatku domowo-czynszowego, domowo-klasowego i 5 pr. podatków od domów wolnych po 72 hal. od każdej korony całej przypisanej należyłości tych podatków;

b) dodatek do państwowych bezpośrednich podatków osobistych, wprowadzonych ustawą z dnia 25 października 1896 Dz. u. p. Nr. 220, z wyjątkiem podatku osobisto-dochodowego, w wysokości po 78 hal.

2. Opodatkowani w mieście Krakowie, tudzież w powiatach krakowskim i chrzanowskim, opłacać będą dodatek do podatków w ustępie 1. ad a) wymienionych w wysokości po 67 hal., a do podatków w tymże ustępie ad b) wymienionych po 73 hal.

3. Kwoty przyzwolone na rok 1911 w rubrykach i pozycjach wydatków budżetu funduszu krajowego, jakoteż wszystkich zakładów krajowych, będą wydawane tylko na cele oznaczone w poszczególnych rubrykach i pozycjach, a to osobno w dziale wydatków zwyczajnych, osobno w dziale nadzwyczajnych.

III. Sejm poleca Wydziałowi krajowemu, aby z nieużytej pożyczki z r. 1909 w kwocie 3,709.805 K., pozostawił w rachunku roku 1910 kwotę 2,089.376 K., a do rachunku roku 1911 przeniósł kwotę 1,620.429 K.

IV. Sejm upoważnia Wydział krajowy do zaciągnięcia pożyczki krótkoterminowej, aż do wysokości 2,860.804 koron w gotówce, przeznaczanej na pokrycie reszty niedoboru r. 1911.

V. Sejm, zastrzegając się przeciw o-pieraniu całej akcyi, zmierzającej do sanacyi finansów państwowych i krajowych, prawie

wyłącznie na podwyższeniu podatku od wódki, domaga się, aby cała podwyżka podatku od wódki była przeznaczona, jak w r. 1901, dla skarbow krajowych.

Przystąpiono do głosowania, w którym przyjęto wszystkie rubryki dochodów i wydatków, oraz ustawę finansową wraz z rezolucjami w drugim i trzecim czytaniu.

W czasie odczytywania ustawy finansowej i jej uchwalenia koncert posłów ukraińskich nie ustał na chwilę. Uspokoilo się dopiero, gdy zabrał głos p. dr. Lewicki.

Z kolei zabierali głos pp. dr. Lewicki, dr. Korol i dr. Dudykiewicz i imieniem swych stronnictw wnieśli protest przeciw legalności obrad nad budżetem i przeciw ważności wszelkich uchwał, a w szczególności uchwalonej ustawy finansowej.

Na tem o godzinie 2:50 po południu zamknął JE. P. Marszałek krajowy posiedzenie, naznaczając następną na piątek, godzinę 10 rano.

TELEGRAMY GAZETY LWOWSKIEJ

Delegacje.

Wiedeń, 16 listopada. Na dzisiejszym posiedzeniu plenarnym Delegacji austriackiej w dalszym ciągu dyskusji nad kredytem bośniackim zabrał głos del. Sustersiez i oświadczył, że dyskusja wykazała, że cała Delegacja austriacka potępia postępowanie bar. Buriana w kwestyi bośniackiego Banku agrarnego. Mowca daje wyraz przekonaniu, że przyszłe postępowanie wspólnego P. Ministra skarbu stać będzie pod wpływem tego wrażenia, jakie na nim wywarł przebieg dyskusji.

Wiedeń, 16 listopada. Del. Sustersiez w dalszym ciągu swej mowy stwierdził, że wniosek jego o udzielenie nagany br. Burianowi jest do dziś dnia aktualny, gdyż minister nie dał żadnych dowodów, dla których przyznał tak wielkie przywileje bośniackiemu Bankowi agrarnemu. Podniósł, iż w interesie tak wewnętrznej, jak i zagranicznej polityki Monarchii leży, aby jak najszybciej uregulowano prawnopanstwowy stosunek Bośni do Monarchii. Bośniacy muszą pozostać wolnymi obywatelami w ścisłej łączności ze swymi braćmi Monarchii. Jeśli dzieła tego dokona br. Burian, to Delegacja wyrazi mu uznanie, którego dziś mu odmawia.

Del. Axmann wobec wywodów del. Rennera oświadczył, że ani on ani jego stronnictwo nie osiągnęło żadnej korzyści za interwencję w sprawie porucznika Biseevica. Zresztą już to udowodniono, a nadto Biseevic swem oficerskim słowem również to potwierdził.

Del. Masaryk polemizował z wywodami br. Buriana, oświadczaając, że jest to rzecz niemyślna, aby budżet Bośni, uchwalony przez Sejm bośniacki i sankcjonowany przez Najj. Pana, przedkładany był jeszcze Delegacyom pod obrady. Mowca nie chce mieszać się w sprawy wyznaniowe Bośni, ale musi podnieść, że politykę ks. arcybiskupa Stadlera uważa za szkodliwą. W końcu oświadcza, iż w Bośni nie istnieje żaden ruch wielkoserbski, czego najlepszym dowodem jest to, że br. Burian nie o tem w swej mowie nie wspomniął.

Del. hr. Latour imieniem własnym i swych najbliższych przyjaciół oświadczył, iż wniosek p. Sustersieca nie ma dziś racyi bytu wobec tego, że br. Burian przedłożył Sejmowi bośniackiemu do załatwienia sprawę wykupna kmieci. Mowca więc będzie głosował przeciw temu wnioskowi.

Del. Seitz omawia sprawę Axmann-Biseevic i domaga się zwołania komisji śledczej w tej sprawie.

Zabiera głos del. Baljak.

Wiedeń, 16 listopada. W dalszym ciągu posiedzenia Delegacji austriackiej po przemówieniach delegatów Batjaka, Schönburga, Axmanna i Seitza przystąpiono do głosowania i kredyt bośniacki przyjęto.

Przyjęto także rezolucję Renner-Nemec w sprawie popierania polityki socyalnej w Bośni, Lechera w sprawie należyłości pocztowych, odrzucono zaś rezolucję Masaryka w sprawie uwłaszczania kmieci, wniosek Szustersieca w sprawie udzielenia nagany br. Burianowi i wniosek Seitz'a o wydelegowanie komisji śledczej w sprawie Axman-Biseevic.

Delegacja przystąpiła do obrad nad sprawozdaniem komisji szynkowej. Zabrał głos del. Kozłowski jako sprawozdawca *ordinarum* szynkowego.

Wiedeń, 16 listopada. Delegacja węgierska obradowała nad kredytem bośniackim. Del. Chorin wskazał, że nieuregulowanie prawnopanstwowego stosunku Bośni do Monarchii może poprzeć prąd antycentralistyczny.

Wiedeń, 16 listopada. Po wczorajszym obiedzie delegacyjnym Najj. Pan w rozmowie z del. Simonowiczem dopytywał się o przebieg obrad Sejmu bukowińskiego. Rozmowę swą zakończył słowami, że jest gę-

boko przekonany o patryotycznym stanowisku i usposobieniu Rumunów.

Zajścia w Uniwersytecie Jagiellońskim.

Kraków, 16 listopada (Tel. pryw.) Na Uniwersytecie panuje dziś spokój. Senat akademicki zbierze się wkrótce na posiedzenie celem omówienia zajść wczorajszych i obmyślenia środków, któreby zapewniły swobodę wykładowi ks. prof. Zimmermanna, który wczoraj oświadczył, że będzie dalej wykladał. Najbliższy wykład ma odbyć się we wtorek. Stwierdzono, że katedra profesorska w sali uległa uszkodzeniu.

Sodalicya akademicka, Zjednoczenie i Tow. Polonia wydały i rozrzuciły po Uniwersytecie odezwy bardzo ostro potępiające wczorajsze zajścia, podnosząc, iż okrzyki haniebne godności akademicką i wykroczyły przeciw zasadzie wolności nauki.

Stanisławów, 16 listopada. Dyrekcya kolei państwowych donosi: Dziś w nocy koło godz. 2 maszyna pociągu osobowego nr. 322 zaczęła przy wjeździe na stację w Kołomyi o dwa wagony towarowe i wykołała je. Z podróźnych nikt nie poniósł szwanku. Zgłosiło się tylko dwu konduktorów z lekkiemi kontuzjami.

Położenie w Królestwie Polskiem i w Rosyji.

Warszawa, 16 listopada. (Tel. pryw.) Z Petersburga donoszą do dziennika *Warszawskie Słowo*, że prezydent m. Warszawy Miller opuszcza Warszawę, bo otrzyma wyższe stanowisko w Petersburgu.

Warszawa, 16 listopada. (Tel. pryw.) Przybył tu członek komisji rewizyjnej senatora Neuharda, pomoćnik prokuratora Busło.

Warszawa, 16 listopada. (Tel. pryw.) Jedna z gazet żydowskich donosi, że dyrektorowie szkół wyższych w Królestwie Polskiem otrzymali od ministra oświaty polecenie, aby jak najspieszniej przedłożyli wykazy o liczbie uczniów żydowskich w zakładach, gdyż nadchodzą skargi na przepełnienie tych szkół przez Żydów.

Petersburg, 16 listopada. Z powodu procesu Ungern-Sternberga Związek korespondentów z obrad Dumy otrzymał zawiadomienie, że dostęp do kancelarii Dumy jest dla przedstawicieli prasy wzbroniony bez osobnego pozwolenia sekretarza.

Tula, 16 listopada. (Pet. Ag.). Żona Tołstoja, jego synowie i Czertkow udali się do Tołstoja.

Tyflis, 16 listopada. Księżnę Zizianow zamordowano w jej willi.

Wiedeń, 16 listopada. Król saski przybył tu incognito i zamieszkał w pałacu „Auggarten“. O godzinie 9 rano przybył do pałacu Augarten Najj. Pan i złożył wizytę królowi.

Tryest, 16 listopada. Wskutek nagłego przypływu wody morze wieczorem zalało dzielnice miasta położone w pobliżu wybrzeża. Ruch tramwajowy częściowo wstrzymano.

Budapeszt, 16 listopada. Wydział węg. Tow. rolniczego uchwalił rezolucję, w której oświadczył się przeciw podwyższeniu kontyngentu dla dowozu mięsa z Serbii, oraz przeciw dowozowi mięsa z Argentynie.

Serajewo, 16 listopada. Przy wyborach do Rady miejskiej w miejsce rozwiązanej rady wybrano przeważnie poprzednich radnych.

Paryż, 16 listopada. W radzie gabinetowej minister robót publicznych Pneech zdał sprawę o zarządzeniach z powodu obawy wy-lewu. Minister kolonii Morel doniósł, że nie otrzymał wiadomości o rzekomej katastrofie wojsk kolonialnych w Vadai.

Paryż, 16 listopada. W komisji spraw zagranicznych Izby deputowanych minister Pichon dał wyjaśnienia o sprawach bałkańskich, oraz o kwestiach odnoszących się do pożyczki węgierskiej i tureckiej.

Paryż, 16 listopada. Komisya marynarki Izby deputowanych uchwaliła wszystkimi głosami przeciw dwom program floty rządu.

Londyn, 16 listopada. Jak *Biuro Reutersa* donosi z Teheranu bank perski zaproponował rządowi pożyczkę w kwocie 1,250.000 funtów szterlingów. Operacya ta obejmuje konwersję obecnego długu. Nadto bank dał rządowi 100.000 tomanów. Sądzą, że kwota ta ma służyć na cele przywrócenia spokoju w prowincjach południowych.

Austin (Texas), 16 listopada. Kraży tu pogłoska, że z Del Rio uzbrojeni Meksykańczycy udali się do Rock Springs, aby pomścić zlyczowanego Meksykańczyka, Rodrigueza.

Odpowiedzialny redaktor:

A d a m K r e c h o w i e c k i .

Obwieszczenie licytacji.

C. k. Dyrekcya okręgu skarbowego w Jarosławiu podaje do powszechnej wiadomości, że drogą publicznej licytacji wydzierżawione będzie prawo poboru podatku konsumcyjnego od mięsa i wina w okręgach dzierżawnych niżej wymienionych na przeciąg trzech lat: 1911, 1912, 1913, a to albo bezwarunkowo na całe trzecie, albo warunkowo t. j. na jeden rok (1911) z mileżacem przedłużeniem na rok drugi (1912) i trzeci (1913), o ile po roku lub po dwu latach nie nastąpi wypowiedzenie w przepisany terminie.

1. Licytacja ustna odbędzie się dnia 24 listopada 1910 (czwartek) o godzinie pomiędzy 9 a 12 przed południem w c. k. Dyrekcji okręgu skarbowego w Jarosławiu.

2. Przyjmuje się także oferty pisemne — te jednak wniesione być mają przed rozpoczęciem licytacji ustnej, a więc najpóźniej do dnia 24 listopada 1910 do godziny 9 rano na ręce c. k. Dyrektora okręgu skarbowego w Jarosławiu osobiście albo pocztą w opieczętowanych kowertach, na których umieszczony być ma napis, że list zawiera ofertę do licytacji dzierżawy prawa poboru podatku konsumcyjnego z uwidocznieniem na kowercie przedmiotu dzierżawy i nazwy okręgu dzierżawnego tudzież jakości i wysokości dołączonego wadium.

3. Ceny fiskalne (wywołania) pojedynczych przedmiotów dzierżawnych oraz wysokość wadyów, jakie złożone być mają przy licytacji ustnej do rąk komisji licytacyjnej względnie dołączone do pisemnych ofert wyszczególnione są w umieszczonym poniżej wykazie.

4. Dodatkowych ofert wnoszonych po zamknięciu rozprawy licytacyjnej zasadniczo nie będzie się przyjmować. Zatem tylko te pisemne lub ustne oferty będą uwzględnione, które wniesione zostaną do rozprawy licytacyjnej a nie z wolnej ręki.

5. Także oferty konkretalne i wniesione telegraficznie nie będą uwzględnione.

6. Ze względu, że jest to dopiero druga licytacja nie będzie się również uwzględniać ofert, w których ofiarowano czynsz dzierżawny niższy niż cena wywołania.

7. Jako wady i kaucye nie będą przyjmowane kwity kaucyjne na wygasające z końcem bieżącego roku dzierżawy tudzież losy wyciągnięte i książeczki wkładowe jakichkolwiek kas oszczędności, a więc nawet c. k. Kasy oszczędności pocztowej, jeśli zaś wadium i kaucya złożone być mają nie w gotówce lecz w obligacjach, w takim razie dostarczyć należy na obligacje te spisu w trzech egzemplarzach na drukach, które są do nabycia we wszystkich Nadzorach c. k. straży skarbowej tutejszego okręgu skarbowego oraz w c. k. Urzędzie podatkowym w Jarosławiu.

L. porz.	Przedmiot podatku	Okręg dzierżawny	Cena wywołania	Wadium	U w a g a
			K o r o n		
1	mięso	Żołyńia	5653	565	W myśl ustawy z dnia 7 lipca 1909 Dz. u. kr. Nr. 102 dzierżawcy prawa poboru podatku konsumcyjnego od wina obowiązani będą pobierać na rzecz funduszu krajowego 30 proc. dodatek krajowy do rządowego podatku konsumcyjnego od wina, moszczu i zacieru winnego tudzież moszczu owocowego i za prawo poboru tego dodatku uiszczać 30 proc. od czynszu dzierżawnego opłacanego za prawo poboru podatku rządowego. Zmiana stopy tego dodatku krajowego miałaby ten sam skutek co zmiana taryfy podatku spożywczego.
2	wino	Lubaczów	840	84	

Inne warunki licytacyjne mogą być w tut. c. k. Dyrekcji okręgu skarbowego oraz we wszystkich c. k. Nadzorach straży skarbowej tutejszego okręgu skarbowego przed licytacją przejrzane i zostaną przy licytacji mającym chęć dzierżawienia odczytane.

C. k. Dyrekcya okręgu skarbowego.

Jarosław, dnia 8 listopada 1910.

L. 4212/10 (12826) **Obwieszczenie.**

Dnia 25 listopada upływa termin do wniesienia ofert na dostawę przędzy a dnia 26 listopada termin do wniesienia ofert na dostawę materyału szewskiego w roku 1911 dla c. k. Zakładu kary dla mężczyzn we Lwowie.

C. k. Zarząd Zakładu kary we Lwowie.
Lwów, dnia 9 listopada 1910.

L. cz. E. 2958/10 (12855)

Dnia 5 grudnia 1910 o godzinie 9:30 rano w sądzie tutejszym biurze Nr. 11 odbędzie się licytacja 1/3 części realności obj. lwh. 175 gm. Posada now., stanowiącej parcelę budowlaną z domem mieszkalnym i 2 parcele gruntowe.

Nieruchomość ta oceniona jest na 405 koron.

Najniższa cena wynosi 270 kor. Warunki licytacyjne i dokumenta przejrzeć można w biurze Nr. 11.

C. k. Sąd powiatowy, Oddział IV.
Dobromil, dnia 8 października 1910.

L. cz. E. 1049/10 (3) (12970)

Edykt licytacyjny.

Na żądanie Towarzystwa oszczędności i kredytu w Żołyńi odbędzie się dnia 28 listopada 1910 o godz. 10 przed południem w sądzie niżej wymienionym, w biurze Nr. 11 licytacja 1/4 części realności lwh. 55 ks. gr. gminy Przybyszów, składającej się z budynku mieszkalnego, tudzież gruntów o obszarze 5 morgów 362 s², dalej 1/8 części realności obj. lwh. 56 tejże ks. gr., składającej się z gruntów o obszarze 10 morgów 1478 s², wreszcie 1/12 części realności obj. lwh. 109 ks. gr. tejże gminy, obejmującej pastwisko obszaru 820 s².

Nieruchomości wystawione na licytację, są ocenione, a to: 1. 1/4 część realności

lwh. 55 ks. gr. gm. Przybyszów na 577 kor. 30 hal.,

2. 1/8 część realności lwh. 56 ks. gr. gm. Przybyszów na 239 kor. 57 hal.,

3. 1/12 część realności lwh. 109 ks. gr. gm. Przybyszów na 12 kor. 55 hal.

Najniższa cena wynosi: ad 1. 385 kor., ad 2. 154 kor., ad 3. 8 kor., poniżej tej ceny sprzedaż nie przyjdzie do skutku.

Warunki licytacyjne i odnoszące się do tych nieruchomości dokumenta (wyciąg tabularny, wyciąg katastralny, protokoły oceny i t. d.) może każdy, mający chęć kupienia przejrzeć podczas godzin urzędowych w tus. sądzie, Nr. biura 11.

C. k. Sąd powiatowy, Oddział II.

Bukowsko, dnia 27 września 1910.

L. cz. E. 435/10 (7) (12922)

Edykt licytacyjny.

Na żądanie Towarzystwa zaliczkowego Rozdole odbędzie się dnia 14 grudnia 1910 o godz. 11 przed południem w sądzie niżej wymienionym, w biurze Nr. 7 licytacja realności lwh. 15 gm. Krupsko wraz z przynależnościami, składającymi się z 50 sztuk drzew owocowych.

Nieruchomość powyższa wystawiona na licytację, jest oceniona na 2135 kor., przynależności zaś na 50 kor.

Najniższa cena wynosi 1456 kor. 66 hal., poniżej tej ceny sprzedaż nie przyjdzie do skutku.

Warunki licytacyjne i odnoszące się do tej nieruchomości dokumenta może każdy, mający chęć kupienia przejrzeć podczas godzin urzędowych w sądzie niżej wymienionym, w biurze Nr. 8.

C. k. Sąd powiatowy, Oddział II.

Mikołajów, dnia 10 września 1910.

OBWIESZCZENIE.

Celem wydzierżawienia prawa poboru podatku spożywczego od mięsa, tudzież od wina, moszczu winnego, i moszczu owocowego w okręgach dzierżawnych, niżej poszczególnych na rok 1911, a warunkowo z zastrzeżeniem milczącego przedłużenia, względnie wypowiedzenia kontraktu dzierżawy, na dalszy drugi i trzeci rok, to jest 1912 i 1913 lub bezwarunkowo na okres trzech lat, to jest od 1. stycznia 1911 do końca grudnia 1913, rozpisuje się niniejszem drogą publiczną licytacją na dzień 25 listopada 1910, a na niewydzierżawione przy tej rozprawie przedmioty trzecią i ostatnią publiczną licytacją na dzień 13 grudnia 1910.

Licytacje odbędą się w powyższych dniach od godziny 8 rano do 12 w południe w biurze c. k. Dyrekcji okręgu skarbowego we Lwowie, plac Cłowy 1. 1.

Oferty pisemne zaopatrzone w 10% wadium należy wnosić na ręce Dyrektora okręgu skarbowego we Lwowie, najpóźniej do godziny 2 po poł. w dniach poprzedzających ustne licytacje. Kwity kasowe, opiewające na kaucye niewygasłej dzierżawy, książeczki kas oszczędności i losy nie będą bezwarunkowo przyjęte, ani jako wady licytacyjne, ani jako kaucye dzierżawne. Składający wadium, względnie kaucyę dzierżawną w obligacjach, obowiązany jest przedłożyć spis tych obligacyj w 3 egzemplarzach, w myśl reskryptu c. k. Ministerstwa skarbu z dnia 17 lipca 1903 L. 10 067.

Dzierżawca prawa poboru podatku spożywczego od wina, moszczu winnego, zacieru winnego i moszczu owocowego, obowiązany jest po myśli ustawy krajowej z 7 lipca 1909 Nr. 102 Dz. ust. kr. pobierać dodatek krajowy od państwowego podatku spożywczego od wina, moszczu winnego, zacieru winnego i moszczu owocowego, jak długo ten dodatek krajowy istnieć będzie i za prawo poboru tego dodatku krajowego opłacać 30% od każdorazowego rocznego czynszu dzierżawnego państwowego podatku spożywczego.

Zmiana tego dodatku krajowego ma mieć ten sam skutek, co zmiana taryfy podatku państwowego.

Blizsze warunki licytacyjne, jakoteż wykazy miejscowości, przynależnych do pojedynczych okręgów dzierżawnych, można przegladnąć w biurze c. k. Dyrekcji okręgu skarbowego we Lwowie, plac Cłowy 1. 1 i we wszystkich c. k. Nadzorach Straży skarbowej lwowskiego okręgu skarbowego.

W y k a z

okręgów dzierżawnych, w których pobór podatku spożywczego od mięsa i wina z dniem 1 stycznia 1911 na nowo będzie wydzierżawiony w drodze publicznej licytacji.

L. p.	Podatek	Okręg dzierżawny	Cena wywołania		Wadium		Oznaczenie taryfy
			kor.	hal.	kor.	hal.	
1	M i e s o	Janów	4717	17	472	—	Trzecia klasa taryfy do ustawy o opodatkowaniu mięsa z 16 czerwca 1877 Dz. u. p. Nr. 60
2		Nawarya	6500	—	650	—	
3		Strzeliska	3405	—	341	—	
4		Żydaczów	3050	—	305	—	
5	Wino	Janów	150	—	15	—	Taryfa C. ustawy z 18 maja 1875 Dz. u. p. Nr. 84

C. k. Dyrekcya okręgu skarbowego.

Lwów, dnia 10 listopada 1910.

L. cz. E. 1468/10 (6) (12924)

Edykt licytacyjny.

Dnia 30 listopada 1910 o godzinie 10 rano w sądzie niżej wymienionym, w biurze Nr. 4 odbędzie się licytacja 22 360 części realności lwh. 252 ks. gr. gm. Tarnobrzeg objętej Salomona Karagenera własnych, składającej się z parc. bud. 253 o powierzchni 91 m.

Nieruchomość tę oceniono na 44 kor. 44 hal.

Najniższa cena wynosi 22 kor. 22 hal. Dokumenta przejrzeć można w biurze Nr. 4.

Takie prawa wobec których niniejsza licytacja byłaby niedopuszczalną należy zgłosić do sądu najpóźniej do dnia licytacji.

C. k. Sąd powiatowy, Oddział IV.
Tarnobrzeg, dnia 7 października 1910.

L. cz. E. VIII. 1988/10 (5) (12796)

Edykt licytacyjny.

Na żądanie Izaka Salamona i Chawy Wachsów odbędzie się dnia 6 grudnia 1910 o godz. 9 przed południem w sądzie niżej wymienionym, w biurze Nr. 41 licytacja połowy realności lwh. 76 ks. gr. gm. kat. Ruska wieś objętej, składającej się z parceli budowlanej w obszarze 2 ar. 84 m² i dwóch domów starych drewnianych.

Nieruchomość wystawiona na licytację jest oceniona na 2082 kor.

Najniższa cena wynosi 1388 kor., poniżej tej ceny sprzedaż nie przyjdzie do skutku.

Warunki licytacyjne, które się zatwierdza i odnoszące się do tej nieruchomości dokumenta, (wyciąg tabularny, wyciąg katastralny, protokoły oceny i t. d.), może każdy, mający chęć kupienia, przejrzeć podczas godzin urzędowych w sądzie niżej wymienionym, w biurze Nr. 34.

Takie prawa, w obec których niniejsza licytacja byłaby niedopuszczalną, należy zgłosić do sądu najpóźniej przy wyznaczonym terminie licytacyjnym, inaczej roszczenia tego rodzaju co do samej nieruchomości nie mogłyby być już ze skutkiem podnoszone.

Te osoby, dla których jakie prawa lub ciężary na powyższej nieruchomości bądź obecnie już istnieją, bądź w toku postępowania licytacyjnego powstaną, zawiadamiane będą o dalszych wydarzeniach tego postępowania jedynie przez przybicie na tablicy sądowej, jeśli nie mieszkają w okręgu sądu niżej wymienionego i nie wskażą temuż są

dowi pełnomocnika do doręczeń w siedzibie sądu zamieszkałego.

C. k. Sąd powiatowy, Oddział VIII.
Rzeszów, dnia 28 września 1910.

L. cz. E. 2078/10 (5) (12975)

Edykt licytacyjny

Dnia 13 grudnia 1910 o godz. 9 przed południem odbędzie się w biurze Nr. 5 sądu tutejszego licytacja realności lwh. 740 gm. Podgrodzie, obejmującej pgr. lk. 1364 i 1365. Cena najniższej oferty wynosi 666 kor. 67 hal.

Warunki licytacyjne i odnośne dokumenta przejrzeć można w sądzie tutejszym w biurze Nr. 5.

Takie prawa, wobec których niniejsza licytacja byłaby niedopuszczalną, należy zgłosić do sądu najpóźniej przy wyznaczonym terminie licytacyjnym, inaczej roszczenia tego rodzaju co do samej nieruchomości nie mogłyby być już ze skutkiem podnoszone.

Te osoby, dla których jakie prawa lub ciężary na powyższej nieruchomości bądź obecnie już istnieją, bądź w toku postępowania licytacyjnego powstaną, zawiadamiane będą o dalszych wydarzeniach tego postępowania jedynie przez przybicie na tablicy sądowej, jeśli nie mieszkają w okręgu sądu niżej wymienionego i nie wskażą temuż sądowi pełnomocnika do doręczeń, w siedzibie sądu zamieszkałego.

C. k. Sąd powiatowy, Oddział IV.
Rohatyn, dnia 27 października 1910.

L. cz. E. 467/10 (12) (12956)

Edykt licytacyjny.

W sądzie tutejszym w biurze Nr. 6 odbędzie się dnia 14 grudnia 1910 godzina 9 rano licytacja całych realności lwh. 143 i 144, połowy realności lwh. 322 i 554 wszystkich ksiąg gruntową gminy katastralnej Osiek objętych.

Wartość szacunkowa: 1. realności lwh. 143, 1283 kor. 75 hal., 2. realności lwh. 144, 2000 kor., 3. połowy realności lwh. 322, 402 kor. 66 hal., 4. połowy realności lwh. 554, 569 kor. 37 hal.

Najniższa oferta 2958 kor.
C. k. Sąd powiatowy, Oddział IV.
Żmigród, dnia 31 października 1910.

L. cz. E. 284/10 (6) (12928)

Edykt licytacyjny.

Na żądanie Zofii Szczepanik w Chałupkach odbędzie się dnia 14 grudnia 1910 o godzinie 10 przed południem w sądzie niżej wymienionym, w biurze Nr. 4 licytacja 22/24 części realności lwh. 27 gm. Konary, składającej się w całości z parcy bud. 66/2 o obszarze 1 ar. 73 m², na której stoi dom drewniany i pgr. 110/1 rola o obszarze 36 a. 29 m², pgr. 240 2 rola o obszarze 34 a. 89 m² i pgr. 316/2 rola o obszarze 35 a. 42 m², czyli łącznie 1 mórg 1426 sążni kw. wraz z przynależnościami, składającymi się z drzew owocowych i pompy żelaznej pod domem.

Nieruchomość wystawiona na licytację, jest oceniona na 3098 kor., przynależności zaś na 116 kor.

Najniższa cena wynosi 2142 kor. 66 hal., poniżej tej ceny sprzedaż nie przyjdzie do skutku.

Warunki licytacyjne i odnoszące się do tej nieruchomości dokumenta (wyciąg tabularny, wyciąg katastralny, protokoły ocenienia i t. d.), może każdy, mający chęć kupienia, przejrzeć podczas godzin urzędowych w sądzie niżej wymienionym, w biurze Nr. 3.

Takie prawa, wobec których niniejsza licytacja byłaby niedopuszczalną, należy zgłosić do sądu najpóźniej przy wyznaczonym terminie licytacyjnym, inaczej rozszerezenia tego rodzaju co do samej nieruchomości nie mogłyby być już ze skutkiem podnoszone.

Te osoby, dla których jakie prawa lub ciężary na powyższej nieruchomości bądź obecnie już istnieją, bądź w toku postępowania licytacyjnego powstaną, zawiadamiane będą o dalszych wydarzeniach tego postępowania jedynie przez przybicie na tablicy sądowej, jeśli nie mieszkają w okręgu sądu niżej wymienionego i nie wskażą temuż sądowi pełnomocnika do doręczeń w siedzibie sądu zamieszkałego.

C. k. Sąd powiatowy, Oddział II.
Żabno, dnia 5 listopada 1910.

L. cz. E. 2218/10 (7) (12967)

Edykt licytacyjny.

Na żądanie p. Stanisława Guni zastą pionier przez p. adw. dr. Dobrzańskiego w Przemysłu odbędzie się dnia 14 grudnia 1910 o godz. 9 przed południem w sądzie niżej wymienionym, w biurze Nr. 33 w Jasle licytacja realności lwh. 160 ks. gm. kat. Zółków objętej wraz z przynależnościami, składającymi się z ziemiopłodów, 2 krów, 2 cieląt, jednej kłaczy, 1 pług, 1 woza, 2 bron, 1 siewczarni, młynka do czyszczenia zboża, 1 studni i około 70 fur nawozu.

Nieruchomość ta w całości wystawiona na licytację, jest oceniona i wartość tejże ustalona na kwotę 11 065 kor. 19 hal., przynależności zaś na 1212 kor., czyli łącznie na 12.277 kor. 19 hal.

Najniższa cena wynosi kwotę 8184 kor. 80 hal., poniżej tej ceny sprzedaż nie przyjdzie do skutku.

Warunki licytacyjne i odnoszące się do tej nieruchomości dokumenta (wyciąg tabularny, wyciąg katastralny, protokoły ocenienia i t. d.) może każdy, mający chęć kupienia przejrzeć podczas godzin urzędowych w sądzie niżej wymienionym, w biurze Nr. 32.

Takie prawa, wobec których niniejsza licytacja byłaby niedopuszczalną, należy zgłosić do sądu najpóźniej przy wyznaczonym terminie licytacyjnym, inaczej rozszerezenia tego rodzaju co do samej nieruchomości nie mogłyby być już ze skutkiem podnoszone.

Te osoby, dla których jakie prawa lub ciężary na powyższej nieruchomości bądź obecnie już istnieją, bądź w toku postępowania licytacyjnego powstaną, zawiadamiane będą o dalszych wydarzeniach tego postępowania jedynie przez przybicie na tablicy sądowej, jeśli nie mieszkają w okręgu sądu niżej wymienionego i nie wskażą temuż sądowi pełnomocnika do doręczeń w siedzibie sądu zamieszkałego.

C. k. Sąd powiatowy, Oddział III.
Jasło, dnia 20 października 1910.

L. cz. E. 1285/10 (5) (12918)

Edykt licytacyjny.

Na żądanie p. Feigi Pessli Lautmanowej kupcowej w Korczynie odbędzie się dnia 15 grudnia 1910 o godzinie 10 przed południem w sądzie niżej wymienionym w biurze Nr. 7 w budynku filialnym przy ul. Suchodolskiej położonym licytacja połowy realności lwh. 895 gm. kat. Krościenko wyżne objętej.

Nieruchomość ta wystawiona na licytację jest oceniona na 48 kor. 75 hal.

Najniższa cena wynosi 32 kor. 50 hal., niżej tej ceny sprzedaż nie przyjdzie do skutku.

Warunki licytacyjne, które się niniejszem zatwierdza i odnoszące się do tej nieruchomości dokumenta (wyciąg tabularny, wyciąg katastralny, protokoły ocenienia i t. d.), może każdy, mający chęć kupienia, przejrzeć

podczas godzin urzędowych w sądzie niżej wymienionym, w biurze Nr. 7.

Takie prawa, wobec których niniejsza licytacja byłaby niedopuszczalną, należy zgłosić do sądu najpóźniej przy wyznaczonym terminie licytacyjnym, inaczej rozszerezenia tego rodzaju co do samej nieruchomości nie mogłyby być już ze skutkiem podnoszone.

Te osoby, dla których jakie prawa lub ciężary na powyższej nieruchomości bądź obecnie już istnieją, bądź w toku postępowania licytacyjnego powstaną, zawiadamiane będą o dalszych wydarzeniach tego postępowania jedynie przez przybicie na tablicy sądowej, jeśli nie mieszkają w okręgu sądu niżej wymienionego i nie wskażą temuż sądowi pełnomocnika do doręczeń w siedzibie sądu zamieszkałego.

Wyznaczenie terminu licytacyjnego należy zanotować na karcie ciężarów wykazu hipotecznego dla wzmiankowanej połowy nieruchomości.

C. k. Sąd powiatowy, Oddział IV.
Krosno, dnia 6 października 1910.

L. cz. E. VII. 1570/10 (6) (12599)

Edykt licytacyjny.

Dnia 28 grudnia 1910 o godzinie 11 przed południem w sądzie niżej wymienionym w biurze Nr. 22 odbędzie się licytacja 1/3 części realności lwh. 1471 gm. Delatyn. Nieruchomość ta jest oceniona na 880 koron.

Najniższa cena wynosi 440 kor.

Warunki licytacyjne i dokumenta w biurze Nr. 3.

Takie prawa, wobec których niniejsza licytacja byłaby niedopuszczalną, należy zgłosić najpóźniej przy terminie licytacyjnym.

C. k. Sąd powiatowy, Oddział VII.
Delatyn, dnia 4 listopada 1910.

Upadłości.

L. cz. S. 5/9 (132) (12966)

W konkursie firmy A. Liebeskind w Krakowie

1. celem likwidacji i uporządkowania dodatkowo zgłoszonych, oraz ewentualnie do dnia audyencji zgłosić się mogących dodatkowo wierzytelności;

2. celem rozstrzygnięcia przez ogół wierzycieli co do przyjęcia oferty Jakóba Fischlera na zawarcie ugody przez odsprzedanie oferentowi ksiąteczki udziałowej „Spółki fakturowej“ w Krakowie z 28 listopada 1908 Nr. 58 za kwotę 200 kor.;

3. celem zbadania rachunków z zarządu masy konkursowej, złożonych przez zawiadowcę masy p. dr. Adolfa Grossa adw. w Krakowie za czas od dnia 25 listopada 1909 do dnia 27 września 1910 roku, oraz

4. do rozprawy celem ustalenia rozszerezeń zawiadowcy masy do wynagrodzenia i zwrotu poniesionych wydatków wyznacza się audyencję na dzień 29 listopada 1910 o godzinie 10 przed południem w c. k. sądzie krajowym w Krakowie, w biurze Nr. 8.

Na audyencję tę zaprasza się wierzycieli konkursowych.

Kraków, dnia 25 października 1910.
Komisarz konkursowy.

L. cz. S. 11/10 (10) (12835)

Ogłoszenie.

W konkursie Józefa Rakowera, właściciela handlu towarów bławatnych w Krakowie ul. św. Gertrudy 21 na wniosek wierzycieli, jawiących się na audyencji wyborczej zatwierdzonego zawiadowcą masy pana dr. T. Federowicza adw. kraj. w Krakowie, zastępcą zaś jego ustanowiono pana dr. Kazimierza Łacheckiego, adw. kraj. w Krakowie.

C. k. Sąd krajowy, Oddział VI.
Kraków, dnia 15 października 1910.

L. cz. S. 11/10 (4) (12836)

Ogłoszenie.

Tut. sąd. edykt z dnia 3 października 1910 l. cz. S. 11/10 (1, 2) prosi się w tym kierunku, iż otwiera się konkurs do majątku Józefa Rakowera (juniora) właściciela handlu towarów bławatnych w Krakowie ul. św. Gertrudy 21.

C. k. Sąd krajowy, Oddział VI.
Kraków, dnia 8 października 1910.

L. cz. S. 5/6 (692) (12994)

W konkursie bl. p. dr. Hermana Steina wyznacza się audyencję do rozprawy celem ustalenia rozszerezeń zawiadowcy masy do wynagrodzenia Izzydora Harbenda na dzień 22 listopada 1910 o godz. 4 po południu w c. k. sądzie obwodowym w Tarnopolu w biurze 8.

Na audyencję tę zaprasza się wierzycieli konkursowych.

Tarnopol, dnia 2 listopada 1910.
Komisarz konkursowy.

L. cz. S. 1/9 (142) (12841)

Obwieszczenie.

Uchwałą tego Sądu z dnia 2 listopada 1909 L. cz. S. 1/9 (1) otworzony konkurs do majątku Józefa Bajgrowicza z Jasła uznaje się po myśli § 189 ord. konkurs. za ukończony.

Zarazem zwalnia się z dotychczasowego urzędu komisarza konkursowego, zawiadowcę masy, zastępcę zawiadowcy masy i członków wydziału wierzycieli.

C. k. Sąd obwodowy, Oddz. IV.
Jasło, dnia 5 listopada 1910.

Konkurs.

L. 67.095 (12559 1—3)

O k ó l n i k

do Dyrekcji wszystkich c. k. szkół średnich.

Ogłoszenie konkursu.

Celem obsadzenia posady rzeczywistego nauczyciela historii naturalnej jako przedmiotu głównego, matematyki i fizyki jako przedmiotów pobocznych, w c. k. gimnazjum św. Jacka w Krakowie, ewentualnie takiej posady, mogącej się opróżnić w innym zakładzie, ogłasza się niniejszym konkurs.

Do tej posady przywiązane są pobory ustanowione ustawą z 24 lutego 1907, Dz. p. p. Nr. 55.

Kompetenci winni wnieść podania, zaopatrzone w potrzebne dokumenta, za pośrednictwem przełożonej Dyrekcji do c. k. Rady szkolnej krajowej najpóźniej do końca listopada 1910, a Dyrekcje odeśła je bezwzględnie na ręce Dyrekcji c. k. gimnazjum św. Jacka w Krakowie.

Kandydaci, którzy uzyskawszy zupełną kwalifikację nauczycielską, pełnili służbę w szkołach średnich lub seminariach nauczycielskich w charakterze zastępców nauczycieli, a pragną, aby im tę służbę policzono, mają wykazać w tabelach kwalifikacyjnych dokładnie, podając datę i liczbę dekretów, od którego czasu, jak długo i w jakiej liczbie godzin tygodniowo pełnili w tym czasie obowiązki nauczycielskie.

Kandydaci, którzy nie wyszli jeszcze z wieku obowiązującego do służby wojskowej, mają wykazać, czy temu obowiązkowi uczynili zadość.

Lwów, 31 października 1910.

W zastępstwie:

Okęcki, w. r.

L. 3407 (12566 1—3)

Ogłoszenie.

W myśl reskryptu Wydziału krajowego z dnia 14 października b. r. l. 119.094, myślenicki Wydział powiatowy rozpisuje ponowny konkurs na posadę lekarza okręgowego w Zawoju przy Makowie z placą roczną 1600 kor., a to z funduszu powiatowych 1000 kor. i z funduszu gminnych 600 kor. i rzezałtem na objazdy z funduszu krajowych 400 kor.

Posada ta połączona jest z prawem do emerytury a to w granicach postanowień ustawy z dnia 12 maja 1909 r. Nr. 68 Dz. u. kr.

Okręg Zawojski obejmuje tylko dwie gminy z obszarami dworskimi a to Zawoję z ludnością 5.737 dusz i Skawinę z ludnością 1.891 dusz.

Lekarza okręgowego w Zawoju jest obowiązkiem utrzymywać aptekę domową.

Podania o tę posadę wnoszą należy do Wydziału Rady powiatowej w Myślenicach w terminie do końca listopada b. r. i po myśli § 7 Dz. u. kr. Nr. 17 z r. 1891 uodowodnić oprócz dostatecznej fizycznej zdolności nieprzekrozone 40 lat życia, prawo obywatelstwa austro-węgierskiego, nieskazitelny charakter, znajomość języków krajowych, praktykę najmniej dwuletnią w zawodzie lekarskim i dołączyć dyplom doktora medycyny uprawniającego do wykonywania praktyki lekarskiej.

Z kandydatów mają pierwszeństwo ci, którzy wykazują dwuletnią służbę w szpitalu powszechnym po uzyskaniu dyplomu doktorskiego, albo egzamin fizykacki.

Z Wydziału Rady powiatowej.
Myślenice, 28 października 1910.

Kuratele.

L. cz. P. V. 259/4 (145) (12881 2—3)

Na podstawie uchwały Senatu c. k. Sądu kraj. cywil. we Lwowie z dnia 28 października 1910 L. cz. Ne. VII. 2768/10, c. k. Sąd powiatowy S. I. we Lwowie, jako władza nadkuratelnarna Stanisława Hoffmana postanawia na wniosek kuratora p. adw. Ferdynanda Kwiatkowskiego i na wniosek samego kuranda uchylić zawieszoną nad nim kuratelę z powodu marnotrawstwa, a zarazem zwalnia p. dr. Ferdynanda Kwiatkowskiego z urzędu kuratora z tem, iż były p. kurator przedłożył ma sądowi w przeciągu dni 14 końcowy rachunek ze zarządu mają-

tkiem p. Stanisława Hoffmana za czas od 1 stycznia 1910 do dnia dzisiejszego o ile p. Stanisław Hoffman byłego kuratora od złożenia tego końcowego rachunku nie zwolni.

Zarazem zarządza się edyktałne ogłoszenie zniesienia tej kurateli.

C. k. Sąd pow., S. I., Oddział V.
Lwów, dnia 1 listopada 1910.

Wyroki prasowe.

L. cz. Pr. III. 88/10 (2) (12965)

Obwieszczenie.

C. k. Sąd krajowy jako prasowy orzekł na wniosek c. k. Prokuratora Państwa że zamieszony w Nr. 261 czasopisma „Naprzód“ z dnia 13 listopada 1910 artykuł pod tytułem: „Nietykalny klerykalizm“ zawiera w ustępie rozpoczynającym się od słów: „Na tronie biskupim“ a kończącym się słowy: „Taki był koniec filozofii greckiej Aleksandry“ (str. 3, łam 1 i 2), zawiera w swej osnowie znamiona występku z § 302 i 303 k. k., że zakazuje się rozszerezenia pomienionego artykułu, względnie jego inkryminowanych ustępów.

C. k. Sąd krajowy jako prasowy S. III.
Kraków, dnia 14 listopada 1910.

Rozmaite obwieszczenia.

L. 4883 (13046)

Podaje się do wiadomości interesowanych, że preliminarz drogowy na rok 1911 wyłożony jest do przejrzania w biurze Wydziału powiatowego.

Z Wydziału powiatowego.

Dolina, dnia 14 listopada 1910.

Prezes:

Ks. H. Zaremba, w. r.

L. XVII. 8506/47 ex 1910.

OBWIESZCZENIE

c. k. Namiestnictwa we Lwowie z 15. listopada 1910 l. XVII. 8506/47, tyjące się ustanowienia stacyi kolejowych w kamionce strumilowej i Radziechowce stacjami stacyami ładowania i wyładowywania zwierząt.

Na podstawie § 11 ustawy z 6. sierpnia i odcasnego rozporządzenia wykonawczego z 15. października 1909 Dz. p. p. l. 177 i 178 c. k. Namiestnictwo, w porozumieniu z c. k. Dyrekcją kolei państwowych we Lwowie, ustanawia na nowo wybudowanej linii kolei lokalnej Lwów-Stojanów stacye Kamionka strumilowa i Radziechowce stacjami do ładowania i wyładowywania przeżuwaczy, zwierząt jednokopytowych i świń.

Przy ładowaniu i wyładowywaniu zwierząt na tych stacyach należy przestrzegać postanowień obwieszczenia c. k. Namiestnictwa z 29. czerwca 1910 l. XVII. 5743/23 (Dz. u. kr. Nr. 154).

Obwieszczenie to obowiązuje od dnia ogłoszenia w „Gazecie Lwowskiej“.

Z c. k. Namiestnictwa.

Lwów, dnia 15 listopada 1910.

Za c. k. Namiestnika

Szeligowski w. r.

L. cz. C. I. 498/10 (1) (13018)

Edykt.

Przeciw nieobecnemu Petrowi Demków synowi Dmytra przedtem w Horodnicy wniosła Warwara Luba w Horodnicy pozew o 450 kor.

Rozprawa odbędzie się dnia 17 listopada 1910 o 9 rano biuro 9.

Ustanowiony kuratorem adw. dr. Nathansohn w Husiatynie zastępować będzie pozwanego, dopóki w sądzie się nie zgłosi, lub pełnomocnika nie ustanowi.

C. k. Sąd powiatowy, Oddział I.
Husiatyn, 4 listopada 1910.

L. cz. C. I. 437/10 (1) (12941)

Edykt.

Przeciw Jakobowi Gara i Annie Rumak, których miejsce pobytu jest nieznanne, wniesiony został do c. k. sądu powiatowego w Mielnicy przez Mikołaja Grodzika z Krzywca pozew o własność połowy pgr. 1676 i 1677 w Krzywcu.

Na podstawie pozwu wyznaczono w tut. sądzie biuro Nr. 8 audyencję do rozprawy na dzień 30 listopada 1910 o godzinie 9 rano.

Celem strzeżenia praw Jakowa Gary i Anny Rumak ustanawia się pana dr. Jana Hryniewieckiego w Mielnicy, kuratorem.

Tenże kurator zastępować będzie Jakowa Garę i Annę Rumak w rzeczonyj sprawie na ich koszt i niebezpieczeństwo, dopóki oni w sądzie się nie zgłoszą, lub pełnomocnika nie zamianują.

C. k. Sąd powiatowy, Oddział I.
Mielnica, dnia 8 października 1910.

Obwieszczenie.

Wzywa się nadawców niepodjętych przekazów poniżej wykazanych, aby na podstawie rewersów nadawczych odebrali przekazowe kwoty w ciągu jednego roku, licząc od dnia niniejszego ogłoszenia, w przeciwnym bowiem razie przepadną one na rzecz c. k. Skarbu Państwa.

Nadania			Nazwisko adresata	Miejsce przeznaczenia	Kwota	
Data	Nr.	Miejsce			K	h
14/12 1909	935	Kamionka St.	Goitesman	Kamionka Str.	3	50
29/9 "	5385	Drohobycz 1	Kleiman	München	67	97
27/9 "	I. 4714	Lwów 1	Romanuk	Gorsch Samem	8	—
19/4 "	2410	" 6	Filipowicz	Wilno	20	—
26/11 "	4468	Tarnopol 1	Gr. kat. konsylerz	Lwów	3	—
20/11 "	2987	Nowy Sącz 1	Ciuda	Kraków	3	—
16/12 "	1644	Lwów 7	Feks	Lwów	10	—
22/12 "	2614	Sanok	Gawlewicz	Pesada olch.	4	—
30/12 "	352	Zbydniów	Jelee	Zbydniów	8	40
10/12 "	101	Komańcza	Meiko	—	50	—
27/12 "	919	Żydaczów	Piróg	Hnizdyczów	5	52
23/12 "	I. 5038	Drohobycz 1	Gosadawska	Stanisławów	20	—
27/9 "	1703	Przemysł 2	Fitt	Brzozdowce	4	—
6/12 "	I. 2245	Kraków 1	Zgłobiński	Tarnów	4	—
3/1 1910	927	Brody 1	Marynczak	Czerniowce	3	—
28/11 1909	1222	Lisko	Bluks	Dąbrowa	20	—
16/11 "	981	Tłumacz	Samborski	Tłumacz	2	50
20/11 "	I. 3074	Stryj 1	Jakobi	Drohobycz	4	—
3/12 "	52	Kraków 4	Borek	Kraków	8	—
21/11 "	1560	Przemysł 2	Gentarski	Lwów	10	—
16/12 "	I. 4174	" 1	Friedmann	Kraków	5	—
2/12 "	792	Lwów 8	Bilskiewicz	Drohobycz	4	—
2 1 1910	33	Tarnów 4	Pecka	Tarnów	4	56
13/12 1909	2282	Kraków 1	Kopczyński	Lwów	15	—
30/11 "	10720	" 1	Magistrat	Podwoleczyska	6	—
9/11 "	297	Krzyszowice	Szklarska	Zalas	4	—
21/12 "	238	Zwierzyniec	Tiluciak	Kraków	4	—
1/2 1910	55	Nadwórna	Turteltaub	Nadwórna	5	4
9/12 1909	133	Chabówka	Kostecka	Tarnów	10	—
11/1 1910	1400	Kraków 5	Weniglas	Tarnopol	4	—
7/2 1910	314	Oświęcim 2	Red Star Linie	Lwów	20	—
14/9 1909	1540	Zakopane	Końkiewicz	Wilno	12	73
7/2 "	313	Oświęcim 2	Red Star Linie	Lwów	20	—
25/1 "	2896	Kraków 4	Leszczyński	—	50	—
25/1 "	1701	" 6	Laufer	Oświęcim	4	—
12/2 "	2161	Lwów 8	Dr. Landesberg	Brzeżany	3	—
12/2 "	121	Magierów	Rosyk	Lwów	6	—
7/2 "	896	Sanok	Sobelak	Dydnia	3	—
17/2 "	III. 6398	Lwów 1	Mowin	Przybyszówka	3	80
19/12 "	3265	Sambor	Steinmetz	Romaszek	10	—
16/2 1910	3027	Tarnopol 1	Schechter	Podhajce	4	—
7/2 "	441	Lisko	Klufas	Rostołów	4	—
1/2 "	2	Kudryńce	Battfeld	—	3	65
11/2 "	1970	Sambor	Teodorowicz	Dobromil	4	80
31/1 "	1772	Kamionka Str.	Wąsła	Rawa Ruska	35	—
12/2 "	2023	Lwów 7	Sławski	Zamarstynów	9	—
1/3 "	142	Mszana k. Bart.	Pycesza	Mszana k. Bart.	9	—
8/3 "	155	Tartaków	Zarząd dóbr	Byszów	10	—
7/3 "	117	"	"	"	10	—
7/3 "	116	"	"	"	10	—
7/3 "	119	"	"	"	20	—
7/3 "	118	"	"	"	10	—
9/2 "	401	Kołomyja 2	Schuchneu	Horodenka	9	87
21/3 "	423	Jabłonów	Jakibczuk	Stopezatów	8	—

C. k. Dyrekcja poczt i telegrafów dla Galicyi.

Lwów, dnia 6 października 1910.

L. cz. C. I. 484/10 (3) (12954)
E d y k t.

Przeciw Hryckowi Horyczka s. Samka i Stefanowi Dzmil, których miejsce pobytu jest nieznanne, wniesiony został do c. k. sądu powiatowego w Zaleszczykach przez Towarzystwo kredytowe „Pomoc” pozew o 546 kor. 30 hal. zpn.

Na podstawie pozwu wyznaczoną została audyencyja na dzień 22 listopada 1910 o godz. 9 rano.

Celem strzeżenia praw pozwanego ustanawia się pana dr. Schanera adw. w Zaleszczykach, kuratorem.

Tenże kurator zastępywać będzie pozwanego w rzecznej sprawie na ich koszt i niebezpieczeństwo, dopóki oni w sądzie się nie zgłoszą, lub pełnomocnika nie zamianują.

C. k. Sąd powiatowy, Oddział I.
Zaleszczyki, dnia 7 listopada 1910.

L. cz. C. II. 319/10 (12945)
E d y k t.

Przeciw Ołeksie Turczynowi, którego miejsce pobytu jest nieznanne, wniesiony został do c. k. sądu powiatowego w Radymnie pozew przez nieletniego Michała Pawliszko przez i do rąk opiekuna Piotra Kalinowskiego w Tapinie o zapłacenie alimentów i uznanie ojcostwa.

Na podstawie pozwu tego wyznaczono audyencyję na dzień 25 listopada 1910 o godzinie 8-30 rano w biurze Nr. 8.

Celem strzeżenia praw pozwanego ustanawia się pana Jana Bawoła naczelnika gminy w Miększu starym, kuratorem.

Tenże kurator zastępywać będzie pozwanego w rzecznej sprawie na jego koszt i

niebezpieczeństwo, dopóki on w sądzie się nie zgłosi, lub pełnomocnika nie zamianuje.

C. k. Sąd powiatowy, Oddział II.
Radymno, dnia 10 listopada 1910.

L. cz. Ne. I. 232/10 (1) (12911)
E d y k t.

Wskutek pozwu wniesionego do tut. sądu przez Warwarę Bojczuk przeciw niewiedmemu z miejsca pobytu Iwanowi Bojczukowi pto 800 kor., wyznaczono audyencyję na dzień 29 listopada 1910 o godz. 10 rano.

Celem strzeżenia praw pozwanego ustanawia się pana Ołeksę Bojczuka w Turkocinie, kuratorem.

Tenże kurator zastępywać będzie kuranda w rzecznej sprawie na jego koszt i niebezpieczeństwo, dopóki on w sądzie się nie zgłosi, lub pełnomocnika nie zamianuje.

C. k. Sąd powiatowy, Oddział I.
Gliniany, dnia 7 listopada 1910.

L. cz. C. II. 389/10 (1) (12877)
E d y k t.

Przeciw Fedkowi Skoczylasowi z Mszany, którego miejsce pobytu jest nieznanne, wniesiony został do c. k. sądu powiatowego w Zborowie przez Maryę Skoczylas i nied. Katarzynę Skoczylas pozew o dostarczenie utrzymania.

Na podstawie pozwu tego wyznaczono w tut. sądzie audyencyję na dzień 30 listopada 1910 o godz. 9 rano w biurze Nr. 16.

Celem strzeżenia praw Fedka Skoczylasa ustanawia się pana dr. Naglera adw. w Zborowie, kuratorem.

Tenże kurator zastępywać będzie Fedka Skoczylasa w rzecznej sprawie na jego koszt i niebezpieczeństwo, dopóki on w sądzie się nie zgłosi, lub pełnomocnika nie zamianuje.

C. k. Sąd powiatowy, Oddział II.
Zborów, dnia 9 listopada 1910.

L. cz. C. I. 491/10 (1) (12955)
E d y k t.

Przeciw p. Hnatowi Kaspruk, którego miejsce pobytu jest nieznanne, wniesiony został do c. k. sądu powiatowego w Zaleszczykach przez Ołeksę Kaspruka syna Wasyla pozew o uznanie prawa własności do połowy lwh. 428 ks. gr. gm. Iwanie.

Na podstawie pozwu wyznaczono audyencyję na dzień 19 listopada 1910 o godzinie 9 rano.

Celem strzeżenia praw pozwanego ustanawia się pana dr. Wagszala adw. w Zaleszczykach, kuratorem.

Tenże kurator zastępywać będzie pozwanego w rzecznej sprawie na jego koszt i niebezpieczeństwo, dopóki on w sądzie się nie zgłosi, lub pełnomocnika nie zamianuje.

C. k. Sąd powiatowy, Oddział I.
Zaleszczyki, 31 października 1910.

L. cz. C. I. 459/10 (4) (12921)
E d y k t.

Przeciw Annie Koziej, córce Ewy z Ogryzłów Koziej, której miejsce pobytu jest nieznanne, wniesiony został do c. k. sądu powiatowego w Lubaczowie przez Ewę z Ogryzłów Koziej z Oleszyc miasta pozew o grunt.

Na podstawie pozwu wyznaczono rozprawę na dzień 30 listopada 1910 o godz. 9 rano, sala Nr. 16.

Celem strzeżenia praw powyższej ustanawia się pana dr. Szląpę adw. w Lubaczowie, kuratorem.

Tenże kurator zastępywać będzie Annę Koziej w rzecznej sprawie na jej koszt i niebezpieczeństwo, dopóki ona w sądzie się nie zgłosi, lub pełnomocnika nie zamianuje.

C. k. Sąd powiatowy, Oddział I.
Lubaczów, dnia 3 listopada 1910.

Firmy.

L. cz. Firm. 434/10 (11258)

C. k. Sąd obwodowy jako handlowy w Rzeszowie na dniu dzisiejszym wpisuje do rejestru handlowego przy firmie spółkowej: Akcyjne Towarzystwo wyrobów tkackich i sukienniczych w Łańcucie, że dnia 18 lipca 1910 uchwalono wybrać nowych członków Rady zarządczej a to: pp. dr. Józefa Milewskiego, dr. Jana hr. Drohojowskiego, dr. Władysława Jahla, Konrada Łozińskiego, dr.

Adolfa Lilięna, dr. Natana Loewensteina i Bolesława Zardeckiego z powodu wystąpienia dotychczasowych członków Rady zarządczej z wyjątkiem p. Bolesława Zardeckiego, oraz, że prokury udzielono p. Samiemu Spiegłowi i p. Jakóbowi Szancerowi.

Rzeszów, dnia 17 września 1910.

L. cz. Firm. 146/10 Stow. III. 69 (11260)

Wpis firmy stowarzyszenia zarobkowego i gospodarczego.

Wpisano do rejestru stowarzyszeń zarobkowych i gospodarczych:

Siedziba stowarzyszenia: Sanok.

Brzmienie firmy: Zakład kupiecko-gospodarczy w Sanoku, stowarzyszenie zarejestrowane z ograniczoną poręką, w niem. brzmieniu: Kaufmannisch wirtschaftliche Anstalt in Sanok, registrierte Genossenschaft mit beschränkter Haftung.

Data statutu: Sanok dnia 27 maja 1910.

Przedmiot przedsiębiorstwa: celem stowarzyszenia a jest podniesienie zarobku lub gospodarstwa swoich członków przez dostarczenie tymże kapitałów, potrzebnych do obrotu w handlu, przemyśle i gospodarstwie w drodze wzajemnego kredytu wszystkich członków.

Czas trwania: nieograniczony.

Dyrekcja: Dyrekcja składa się z 3 dyrektorów, których ogólne zgromadzenie z pośród grona członków stowarzyszenia większością głosów na okres czasu 6 lat wybiera, głosując na każdego z osobna.

Pierwszymi dyrektorami wybrani zostali: Hersch Silbermann, Chaim Schachner i Mechel Stein a zastępcami tychże: Isser Silbermann i Leib Brand.

Podpis firmy: Podpis za stowarzyszenie uskutecznia się w ten sposób, że podpisujący do firmy stowarzyszenia napisanej lub wydrukowanej swe podpisy dołącza. Do ważności zobowiązania wobec osób trzecich potrzeba podpisu dwóch członków dyrekcji a w razie niemożności jawienia się dwóch członków Dyrekcji, zastąpi brakującego członka zastępca dyrektora.

Ogłoszenia: Ogłoszenia stowarzyszenia następują publicznem ogłoszeniem w „Gazecie Lwowskiej” jako urzędowej.

Udział członków wynosi 50 kor.

Odpowiedzialność: Członkowie ręczą za wszystkie zobowiązania stowarzyszenia przed lub w trakcie wstąpienia prawnie przyjęte, o ile takowe z majątku stowarzyszenia pokryte być nie mogą, nietylko rzeczywicie wpłaconym udziałem, ale nadto jeszcze kwotą równającą się trzykrotnej wysokości tychże udziałów.

Data wpisu: 14 września 1910.

C. k. Sąd obwodowy jako handlowy, Oddział IV.

Sanok, dnia 10 września 1910.

Doniesienia prywatne.

Telefon 452.

Telefon 452.

**Biuro miastowe
c. k. kolei państwowej
we Lwowie,
pasaż Hausmana l. 9,**

wydaje

bilety zestawialne w jednym kierunku do wszystkich miejscowości kąpielowych.

Ważność biletu dni 45 z dowolnem zatrzymaniem się we wszystkich stacjach.

Telefon 452.

Telefon 452.

Ruch pociągów kolejowych

obowiązujący z dniem 1 maja 1910 r. według czasu średnio-europejskiego.

Pociąg		Do Lwowa	Pociąg		Ze Lwowa
posp.	osob.		posp.	osob.	
przych. o g.		Na dworzec główny:	odeh. o g.		Z dworca głównego:
12:20	—	z Iekan (Jass, Bukaresztu, Konstantynopola), Podwysokiego, Körösmező, Kałusza, Zaleszczyk, Nowosielicy, Berhomethu, Czudina, Serethu i Suczawy.	12:45	—	do Krakowa (Wiednia, Wrocławia, Berlina, Warszawy, Pragi, Karlsbadu), Kocmyrzowa, Rozwadowa, Dynowa, Jassa, Chabówki, Zakopanego, Orłowa, N. Sącza (p. Tarnów), Szczucina.
2:30	—	z Krakowa (Berlina, Wrocławia, Warszawy, Wiednia, Karlsbadu, Pragi, Opawy, Szczucina, Orłowa, Zakopanego, N. Sącza (p. Tarnów), Mieleca, Jassa, Chabówki, Zakopanego (p. Kzeszów), Rozwadowa.	2:50	—	do Iekan (Jass, Bukaresztu, Konstantynopola), Körösmező, Kałusza, Zaleszczyk, Serethu, Berhomethu, Czudina, Nowosielicy, Brodiny, Putny, Suczawy, Dorny Watry.
—	5:45	z Stanisławowa, Kałusza, Husiatyna.	—	3:55	do Krakowa (Wiednia, Wrocławia, Berlina, Pragi, Karlsbadu, Opawy), Chyrowa, Sanoka, Mezaloboreza, Pesztu, Rymanowa, Iwonicza, Chabówki, Jassa, Mieleca (p. Dębicę), Orłowa, Wieliczki, Oświęcimia, Kocmyrzowa.
—	5:50	z Krakowa (Berlina, Wrocławia, Warszawy, Wiednia, Karlsbadu, Pragi Opawy), Oświęcimia, Wieliczki, Orłowa, N. Sącza (p. Tarnów), Mieleca, Zakopanego, Jassa, Krosna, Iwonicza, Rymanowa, Sanoka, Chyrowa (p. Przemysł).	—	5:58	do Podhajec.
—	7:32	z Rawy ruskiej, Sokala.	—	6:00	do Sambora, Sianek, Csap.
—	7:20	z Podwołoczysk (Odessy i Kijowa), Brodów.	—	6:04	do Krakowa.
—	7:27	z Krakowa, (Berlina, Wrocławia, Warszawy, Wiednia, Karlsbadu, Pragi, Opawy, Szczucina, Orłowa, N. Sącza (p. Tarnów).	—	6:10	do Iekan, (Jass, Bukaresztu, Botuszan), Żydaczowa, Potutor, Kałusza, Körösmező, Czortkowa, Brodiny, Putny, Suczawy, Dorna Watry.
—	7:28	z Ławocznego (Pesztu), Drohobyca, Borysławia, Kałusza.	—	6:20	do Podwołoczysk, (Kijowa, Odessy), Brodów, Kopyczyniec, Husiatyna, Czortkowa, Grzymałowa.
—	8:00	z Sambora, Chyrowa, Sanoka.	—	7:30	do Ławocznego, (Pesztu), Kałusza, Drohobyca, Borysławia.
—	8:05	z Iekan, Dorny Watry, Brodiny, Radowiec, Żydaczowa.	—	7:34	do Rawy ruskiej, Sokala, Lubaczowa.
—	8:15	z Jaworowa.	—	7:50	do Stojanowa.
8:55	—	z Krakowa, (Berlina, Wrocławia, Wiednia, Karlsbadu, Pragi Opawy), Lubaczowa, Sanoka, Chyrowa.	—	8:20	do Krakowa (Wiednia, Wrocławia, Berlina, Pragi, Karlsbadu), Chyrowa, Jassa (p. Przemysł), Rozwadowa, Nadbrzezia, Dynowa, Orłowa (p. Tarnów), Zakopanego.
—	10:10	z Krakowa (Berlina, Wrocławia, Warszawy, Wiednia, Karlsbadu, Pragi, Opawy), Zakopanego (p. Podgórze Płaszów), Sanoka, Chyrowa (p. Przemysł).	8:25	—	do Jaworowa.
—	10:10	ze Stojanowa	—	8:20	do Krakowa (Wiednia, Warszawy, Pragi, Karlsbadu), Sanoka, Rymanowa, Iwonicza, (p. Przemysł), Tarnobrzegu, N. Sącza, Orłowa Szczucina, Wieliczki, Oświęcimia.
—	10:21	z Kołomyi, Żydaczowa, Potutor, Körösmező.	—	8:40	do Sambora, Sianek, Chyrowa, Sanoka, Rymanowa, Iwonicza, Jassa, N. Sącza.
—	9:58	z Sianek, Sambora.	—	9:05	do Czernowic, Kałusza, Iekan, Brodiny, Putny, Suczawy.
—	11:15	z Podhajec.	—	9:25	do Iekan, Delatyna (p. Kołomyje), Serethu Berhomethu, Czudina, Radowiec, Suczawy.
—	11:45	z Ławocznego, Kałusza, Stryja, Drohobyca, Borysławia, Kochawiny.	—	10:15	do Stryja.
—	12:00	z Podwołoczysk, Kopyczyniec, Czortkowa, Husiatyna, Potutor, Zbaraża.	9:10	—	do Podwołoczysk, Brodów, Kopyczyniec, Potutor, Grzymałowa, Zbaraża.
—	1:20	z Sokala, Rawy ruskiej, Lubaczowa.	—	9:25	do Podwołoczysk, (Kijowa, Odessy), Brodów, Kopyczyniec, Czortkowa, Zaleszczyk, Husiatyna, Skały, Iwania pustego, Grzymałowa.
—	1:05	z Tarnowa, N. Sącza, Zakopanego, Chabówki (p. Jassa), Dynowa.	—	10:15	do Czernowic, Żydaczowa, Podwysokiego, Körösmező, Kałusza, Czortkowa, Zaleszczyk, Wyżnicy, Kocmania.
1:15	—	z Krakowa (od 15 czerwca do 30 września codziennie).	—	10:40	do Ławocznego, Drohobyca, Borysławia, Kałusza.
1:30	—	z Krakowa (Berlina, Wrocławia, Wiednia, Karlsbadu, Pragi), Chyrowa, Zakopanego, N. Sącza, Tarnobrzegu, Rymanowa, Iwonicza, Sanoka, Chyrowa, (p. Przemysł).	2:16	—	do Stanisławowa, Potutor, Żydaczowa.
—	2:00	z Sambora, Sianek, Zakopanego, N. Sącza, Jassa, Krosna, Iwonicza, Rymanowa, Sanoka, Chyrowa.	2:23	—	do Krakowa, (Wiednia, Wrocławia, Warszawy, Berlina, Pragi, Karlsbadu) Chyrowa, Sanoka (p. Przemysł), Lubaczowa, Rozwadowa, Dynowa, Jassa, Chabówki, Zakopanego (p. Kzeszów), N. Sącza, Chabówki, Zakopanego (p. Podgórze Pl.), Oświęcimia.
2:05	—	z Iekan, Czortkowa, Kałusza, Zaleszczyk, Wyżnicy, Kocmania, Nowosielicy Serethu, Radowiec, Berhomethu, Suczawy.	—	1:45	do Krakowa (od 15 czerwca do włącznie 30 września włącznie).
2:15	—	z Podwołoczysk (Odessy, Kijowa), Brodów, Grzymałowa, Potutor, Husiatyna, Czortkowa.	—	2:30	do Kraszowa, Chyrowa, Sanoka (p. Przemysł).
—	4:25	z Tuchli, Skolego, Drohobyca, Borysławia.	2:45	—	do Stojanowa.
—	5:00	z Bełzca, Sokala, Lubaczowa, Rawy ruskiej.	—	2:52	do Krakowa, (Wiednia, Wrocławia, Warszawy, Berlina, Pragi, Karlsbadu) Chyrowa, Sanoka (p. Przemysł), Lubaczowa, Rozwadowa, Dynowa, Jassa, Chabówki, Zakopanego (p. Kzeszów), N. Sącza, Chabówki, Zakopanego (p. Podgórze Pl.), Oświęcimia.
—	5:45	z Krakowa (Berlina, Wrocławia, Wiednia, Karlsbadu, Pragi, Opawy), Oświęcimia, Suchy, Kocmyrzowa, Wieliczki, Szczucina, Orłowa (p. Tarnów), Mieleca (p. Dębicę), Chyrowa (p. Przemysł).	3:15	—	do Krakowa (od 15 czerwca do włącznie 30 września włącznie).
—	5:40	z Podwołoczysk (Odessy, Kijowa), Brodów, Zbaraża, Potutor, Zaleszczyk, Husiatyna, Iwania pustego, Skały, Kopyczyniec, Grzymałowa.	—	3:55	do Kraszowa, Chyrowa, Sanoka (p. Przemysł).
—	5:53	z Iekan, Żydaczowa, Kałusza, Zaleszczyk, Nowosielicy, Serethu, Berhomethu, Czudina, Radowiec, Brodiny, Putny.	—	3:40	do Sambora, Sianek, Chyrowa, Sanoka.
6:29	—	ze Stojanowa	—	5:22	do Stojanowa.
6:35	—	z Czernowic, Iekan, Suczawy, Dorna Watry, Radowiec, Nowosielicy.	—	5:41	do Mszany.
—	7:41	ze Stryja.	—	5:59	do Kołomyi, Żydaczowa, Kałusza.
8:40	—	z Krakowa (Berlina, Wrocławia, Wiednia, Karlsbadu, Pragi, Opawy), Kocmyrzowa, N. Sącza (p. Tarnów), Szczucina, Jassa, Dynowa, Lubaczowa, Sanoka, Rymanowa, Iwonicza, Chyrowa (p. Przemysł).	—	6:16	do Podhajec.
—	8:00	z Sokala.	—	6:30	do Jaworowa.
—	9:00	z Sambora, Orłowa, N. Sącza, Jassa, Krosna, Iwonicza, Rymanowa, Sanoka, Chyrowa, Sianek, Csap.	6:55	—	do Ławocznego, (Pesztu), Drohobyca, Borysławia, Kałusza.
—	9:30	z Iekan (Bukaresztu, Jass, Botuszan, Galaen), Potutor, Żydaczowa, Czortkowa, Körösmező, Nowosielicy, Radowiec, Dorny Watry, Suczawy.	—	7:10	do Krakowa, (Wiednia, Warszawy, Pragi, Karlsbadu, Berlina), Orłowa, Koszys (p. Tarnów).
—	10:05	z Krakowa (Berlina, Wrocławia, Wiednia, Warszawy), Oświęcimia, Wieliczki, Tarnobrzegu, Dynowa, Lubaczowa, Jassa, Iwonicza, Rymanowa, Sanoka, Chyrowa (p. Przemysł).	—	7:45	do Rawy ruskiej, Sokala.
—	9:58	z Podhajec.	—	8:10	do Krakowa, (Wiednia, Warszawy, Pragi, Karlsbadu), Chyrowa (p. Przemysł).
—	10:19	ze Stryja (od 19 czerwca do włącznie 11 września tylko w niedziele i rz. kat. święta).	—	10:36	do Podwołoczysk, (Odessy, Kijowa), Brodów.
—	10:30	z Podwołoczysk (Odessy, Kijowa), Brodów, Kopyczyniec, Zaleszczyk, Skały, Iwania pustego, Husiatyna, Zbaraża, Grzymałowa.	—	10:40	do Iekan, Czortkowa, Körösmező, Kałusza, Zaleszczyk, Wyżnicy, Nowosielicy, Berhomethu, Czudina, Serethu, Brodiny, Putny, Dorny Watry, Suczawy.
—	11:02	z Ławocznego (Pesztu), Kałusza, Borysławia, Drohobyca, Kochawiny.	—	11:32	do Sambora, Chyrowa, Sanoka, Rymanowa, Iwonicza, Jassa, Nowego Sącza, Orłowa, Zakopanego.
Na dworzec „Lwów-Podzamecze“:			Z dworca „Lwów-Podzamecze“:		
—	7:01	Podwołoczysk, (Odessy, Kijowa), Brodów.	—	6:35	Podwołoczysk, (Kijowa, Odessy), Brodów, Kopyczyniec, Husiatyna, Czortkowa, Grzymałowa.
—	9:49	ze Stojanowa	—	6:12	Podhajec.
—	11:49	Podwołoczysk, Kopyczyniec, Husiatyna, Czortkowa, Potutor, Zbaraża.	—	8:07	do Stojanowa
—	10:54	Podhajec.	—	11:00	Podwołoczysk, Brodów, Potutor, Grzymałowa, Zbaraża, Winnik.
3:00	—	Podwołoczysk, (Odessy, Kijowa), Brodów, Grzymałowa, Husiatyna, Potutor, Kopyczyniec, Czortkowa.	2:31	—	Podwołoczysk, (Kijowa, Odessy), Brodów, Potutor, Kopyczyniec, Husiatyna, Skały, Iwania pustego, Grzymałowa, Czortkowa.
—	5:17	Podwołoczysk, (Odessy, Kijowa), Brodów, Kopyczyniec, Czortkowa, Zaleszczyk, Skały, Iwania pustego, Husiatyna, Grzymałowa, Zbaraża.	—	5:39	do Stojanowa
—	6:29	Winnik.	—	6:30	Podhajec.
—	7:26	Winnik.	—	8:33	Podwołoczysk (Odessy, Kijowa), Brodów.
—	6:13	ze Stojanowa	—	10:35	Winnik, tylko w środę i sobotę.
—	9:44	Podhajec.	—	11:22	Podwołoczysk, Kopyczyniec, Skały, Iwania pustego, Potutor, Husiatyna, Zaleszczyk, Grzymałowa, Zbaraża.
—	10:13	Podwołoczysk, (Odessy, Kijowa), Brodów, Kopyczyniec, Czortkowa, Zaleszczyk, Iwania pustego, Skały, Husiatyna, Zbaraża, Grzymałowa.	—	—	—
—	11:55	Winnik tylko w środę i sobotę.	—	—	—
Na dworzec „Lwów-Lyczaków“:			Z dworca „Lwów-Lyczaków“:		
—	7:03	z Winnik.	—	6:31	do Podhajec.
—	10:36	z Podhajec.	—	1:49	do Winnik.
—	6:11	z Winnik.	—	6:50	do Podhajec.
—	9:27	z Podhajec.	—	10:54	do Winnik, tylko w środę i sobotę.
—	11:38	z Winnik, tylko w środę i sobotę.	—	—	—

Pociągi lokalne.

Na dworzec główny:

Z Brzechowie codziennie: od 1 maja do 30 września 7:49 rano, od 1 czerwca do 30 września 4:10 po południu, 8:23 i 9:35 wieczór, od 1 lipca do 31 sierpnia 11:05 rano; w niedziele i święta rzymsko-katolickie: od 1 maja do 31 maja 4:10 po południu, 9:35 wieczór, od 1 czerwca do 30 września 1:53 po południu.
Z Janowa codziennie: od 1 maja do 30 września 1:10 po południu, 9:26 wieczór; w niedziele i święta rzymsko-katolickie: od 1 maja do 11 września 10:07 wieczór.
Z Lubienia w niedziele i święta rzymsko-katolickie: od 15 maja do 11 września 11:40 wieczór.
Z Winnik tylko w środę i sobotę 12:10 wieczór.

Z dworca głównego:

Do Brzechowie codziennie: od 1 maja do 30 września 6:13 rano, 1 od czerwca do 30 września 2:55 i 4:24 po południu, 8:38 wieczór, od 1 lipca do 31 sierpnia 10:05 rano; w niedziele i święta rzymsko-katolickie: od 1 maja do 31 maja 2:55 po południu, 8:38 wieczór, od 1 czerwca do 31 września 12:25 po południu.
Do Janowa codziennie: od 1 maja do 30 września 10:20 przed południem 3:35 po południu; w niedziele i święta rzymsko-katolickie: od 1 maja do 11 września 1:35 po południu.
Do Lubienia w niedziele i święta rzymsko-katolickie: od 15 maja do 11 września 2:15 po południu.

UWAGA: Pora nocna oznaczona jest ramkami. — Wszelkiego rodzaju bilety, taryfy, ilustrowane przewodniki, rozkłady jazdy i t. p. nabywać można w biurze miastowym c. k. kolei państwowych w pasażu Hausmana l. 9. Informacje zaś w sprawach przewozu towarów i taryfowych udziela biuro informacyjne c. k. kolei państwowych, ul. Krasieckich l. 5, drzwi nr. 67 w dnie powszednie od godziny 8 rano do 3 po południu, w niedziele i święta zaś od godziny 8 rano do 12 w południe.

C. k. austriackie koleje państwowe.

Rozkład jazdy

pociągów pospiesznych i ekspresowych, którymi wóz sypialny kursuje wprost z Podwołoczysk do (Nizy) Cannes od 13 listopada b. r. do 7 maja 1911 włącznie i na odwrót od 17 listopada b. r. do 11 maja 1911 włącznie.

	wtorek, piątek	poniedziałek, czwartek	niedziela, sobota
Podwołoczyska	10:22 odjazd	10:22 odjazd	10:22 odjazd
Lwów	2:45	1:00	2:45
Kraków	—	—	—
Wiedeń dworzec kolei północnej	6:20 przyjazd	6:20 przyjazd	6:20 przyjazd
Wiedeń dworzec kolei połudn.	10:30 odjazd	10:30 odjazd	10:30 odjazd
Pontebia	7:58 przyjazd	7:58 przyjazd	7:58 przyjazd
Wenecja	8:10 odjazd	8:10 odjazd	8:10 odjazd
Mediolan	1:35 przyjazd	1:35 przyjazd	1:35 przyjazd
Genewa	4:00	4:00	4:00
San Remo	7:15	7:15	7:15
Ventimiglia	1:28 przyjazd	1:28 przyjazd	1:28 przyjazd
Mentona	1:22	1:22	1:22
Nizza	1:20 odjazd	1:20 odjazd	1:20 odjazd
Cannes	2:30	2:30	2:30

Powyższe odjazdy i przyjazdy pociągów wyrażone są na szlaku Podwołoczyska - Ventimiglia wedle czasu środkow. eur., zaś na szlaku Ventimiglia - Cannes wedle czasu paryskiego. 12:00 godz. wedle czasu środkow. eur., 11:00 wedle czasu paryskiego.

W innych dniach tygodnia w wymienionym sezonie muszą podróżni po przybyciu na dworzec kol. połud. przejść się do poc. ekspresow. Wiedeń-(Nizza)-Cannes i na odwrót.

Papier Słowackiego.

Komitet obchodu setnej rocznicy urodzin J. Słowackiego we Lwowie, zwraca się do P. T. Publiczności z uprzejmą prośbą by przy zakupie papierów listowych żądali w sklepach papierów SŁOWACKIEGO wyrobu jedynej w kraju fabryki

S. W. Niemojowskiego we Lwowie.

Część dochodu z rozprzedaży tego papieru przeznaczona jest na fundusz budowy pomnika poety, a ponieważ ceny w nim się nie różnią od cen innych papierów, przeto P. T. Publiczność zakupując papier Słowackiego, bez żadnego dla siebie uszczerbku przyczyni się do wystawienia pomnika poecie.

Papier Słowackiego jest do nabycia we wszystkich sklepach we Lwowie, w Krakowie i w miastach prowincjonalnych, a gdzie by go nie było, zwrócić się należy wprost do fabrykanta S. W. Niemojowskiego we Lwowie.

DROBNE OGŁOSZENIA

od wyrazu petitem 3 halerze, tłustym
petitem 4 halerze.

Cztery, trzy, dwa pokoje Licz-
ków 16.

Pokój wspólny umeblowany ul. Raska 3,
drzwi 3, front, I. piętro.

Sprzedam tanio żakiet sukienki granatowy zu-
pełnie nowy na osobę słusznego wzrostu. Wia-
domość biuro Sokołowskiego, pasaż Hausmana 9.

Poszukuje do kupna lub zamiany na kamie-
nie we Lwowie folwarku średniego, ładnie
położonego, Zasadzki, restante Lwów, (listów nie re-
komendować).

Miód deserowy i kuracyjny z kwiatów akacji
(specjal węgierski) wysyła w 5 klg. puszkach
franco za zaliczką kor. 8.—. Dr. Bajor, właściciel
wielkiego pszczelnictwa w Galgaheviz (Węgry).

Suplent gimnazjalny, filolog, poszukuje lekcji.
Przygotowuje z pomyślnym skutkiem do egza-
minów wstępnych i prywatnych. Zgłoszenia: „Filo-
log“ biuro Sokołowskiego, pasaż Hausmana.

Miód! Miód to zdrowie! Gęsty kor. 6-80,
Gęsto płynna pa-
toka „rarytas miodoboru“ kor. 7-50, Żołędź na ka-
wę kor. 3.—, wszystko za 5 klg. franko. —
KORZENIEWICZ, emer. nauczyciel, IWANCZANY.

Christmass Sale.

Na wzór angielski urządza wielką sprzedaż
gwiazdkową, 20% opustu cen normalnych
Magazyn Towarnickich, Lwów, Akademicka 6.
Bielizna stołowa, damska, męska, kostyumi,
bluzki, krawaty, żaboty, torebki, szale, wel-
ny, jedwabie, płótna, zefiry, barchany.

Kawy

najlepsze gatunki o smaku czystym i aroma-
tycznym po kor. 1-80, 1-92, 2.—, 2-08 i 2-16
za pół klg. poleca

handel herbaty i kawy

Edmunda Riedla, Lwów.

Przybory rysunkowe dla P. T. inży-
nierów najtaniej
STANISŁAW ABL
Lwów, Sykstuska 3. Telefon 824.

Pączki! Ciastka!

po 8 hal., Pomadek deserowych kilo
3 kor. 20 hal., Czekoladek 4 kor., Kar-
melków 2 kor. poleca

CUKIERNIA TROCZYŃSKIEGO

Lwów, ul. Batorego 32,
naprzeciw Gimnazjum Franciszka Józefa.

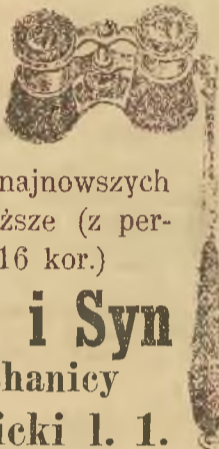
FUTRA na sezon zimowy polecają
Feliks i Julian Lubelscy
Lwów, ul. Wałowa 3.

Łogato zaopatrzony Magazyn gotowych futer
damskich, męskich i wszelkich innych arty-
kułów w zakres kuśnierstwa wchodzących.
Zarazem utrzymujemy na składzie wszelkie
możliwe gatunki FUTER w skórach, mate-
rye wełniane i sukna na pokrycia futra. —
Stare futra przyjmujemy do przerobienia na
nowe fasony licząc po możliwie najniższych
cenach.

Ilustrowane cenniki wysyłamy franco.

Ostatnie nowości.

Nadszedł
świeży transport
najnowszych
lornetek

w dużym wyborze i najnowszych
wzorach. Ceny najniższe (z per-
łowej masy od 16 kor.)

Kopernicki i Syn

optycy i mechanicy

Lwów, pl. Halicki 1. 1.

Poszukuje się kupna
starych **MEBLI** mahoniowych
ale w dobrym stanie.

Zgłoszenia pod „MEBLE“ Biuro ogłoszeń, pasaż
Hausmana 9, Lwów.

Salon fryzjersko-perukarski
wyłącznie dla pań.

Najmodniejsze fryzury. — Ondolancye, schaupeing,
farbowanie włosów, manietre. — Elektryczny masaż
twarzy. — Aparat do suszenia włosów.

**S. PREVENDER, Zimoro-
wieza I róg Akademickiej.**

Kołdry watowane na wełnie,
watalinie i puchowe w naj-
większym wyborze poleca

Józef SCHUSTER

skład mebli, dywanów i pościeli
Lwów, ulica Trzeciego Maja 1. 5.

Na wszystkie bez wyjątku **PISMA** codzienne

miejscowe, zamiejscowe, wiedeńskie, zagraniczne, TYGODNIKI, PISMA HUMORYSTYCZNE,
ILLUSTRACJE ARTYSTYCZNE, MODY, ŻURNALE, przyjmuje prenumeratę z dostawą
w miejscu lub wysyłką na prowincję po cenach redakcyjnych

Ajencya dzienników i ogłoszeń St. Sokołowskiego Lwów, Pasaż Hausmana 9.

Ogłoszenia do wszystkich pism najtaniej.

TARYFA FRACHTOWA

ze Lwowa do wszystkich stacyj
kolejowych w Galicyi i Bukowinie

przez **M. FISCHLERA**

Cena 2 kor., z przesyłką pocztową 2 kor. 10 hal., za
pobranem 2 kor. 55 hal.

Główny skład: Biuro **ST. SOKOŁOWSKIEGO**
Lwów, pasaż Hausmana 9.

Obraz JANA MATEJKI

„BITWA POD GRUNWALDEM“

Z okazji pięćsetletniej rocznicy Bitwy pod Grunwaldem wydało Towarzystwo
Zachęty Sztuk Pięknych w Królestwie Polskiem wspaniałą reprodukcję kolorową
z pomnikowego dzieła Mistrza Jana Matejki „Bitwa pod Grunwaldem“.

Reprodukcya — wielkości 1 metr 6 ctm. na 45 ctm. — wykonana wedle
oryginału ośmioma kolorami, jest wierną kopią obrazu a ostatnim wyrazem
barwnej techniki reprodukcyjnej — nie zaś oleodrukiem.

Celem rozpowszechnienia tej wspaniałej wysoce artystycznej a przytem pamiąt-
kowej reprodukcji, Znaczył Komitet cenę obrazu niezmiernie niską a mianowicie:

Za obraz (1 metr. 6 ctm. na 45 ctm.) Koron 15.—.
Za obraz w bardzo pięknej artystycznej oprawie (ramy, szkło i passepartout) kor. 40.—.

Zamówienia przyjmują: Zastępstwo sprzedaży na Galicyę i Bukowinę
Biuro dzienników **ST. SOKOŁOWSKIEGO**, Lwów, pasaż Hausmana Nr. 9.
nadto wszystkie Księgarnie, magazyny, handle papierów i obrazów.

Wysyłka za zaliczką pocztową lub za poprzedniem nadesłaniem należności.

UWAGA: Towarzystwo Zachęty Sztuk Pięknych w Królestwie Polskiem jest nie tylko
właścicielem oryginału obrazu Matejki ale także wyłącznego prawa reprodukcji.
Wszelkie więc wydawnictwa jakiegoby się pojawiły lub pojawią będą sądownie ścigane.